1927 december 11 Vasárnap — Ára 20 fillér — Debrecen, IX évf. (282) sz.

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA: DEBRECEN ÉS VIDÉKEN EGY HÓRA 3 PENGŐ. EGYES SZÁM ÁRA 12 FILLÉR.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ: VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM ALATT
TELEFON 3—48. SZÁM.

Bem

kb. Pontosan hetvenkilenc esztendő pergett le a történelem homokóráján, hogy a demoralizált, rongyos, alig fegyverzett, hazájából kiszorított erdélyi honvédsereg csucsai tá borában megjelent a kormány parancsával egy öreges, vézna idegen.

„Sebekben gazdagon, rövid ősz szakállal, de kék szemének egész lelkességével érkezett hozzánk", — irja Erdély szabadságharcának historikusa.

„Megjelenése szellemet, bátorságot hoza seregünkbe. Erdély közvéleménye, mint egy jóslélekkel, azonnal felkarolta, teljes bizalmával ruházta fel s szabaditójának tekintette."

„Egy férfi lépe fel a játékszinre, mely e napok óta nyolc hónapon át a szeretet, bámulás, istenités tárgyává lett..."

Ki volt Bem József? Ha egy *szentszövetségi,* — vagy ha ugy tetszik, *népszövetségi* szemszögből vizsgáljuk, nem volt más, mint egyike azoknak a mult század közepéig mindenfelé feltalálható hazátlan lengyel kalandoroknak, akik nyugtalan vérüktől hajtva kardjukat hol itt, hol amott ajánlották fel a vajudó nemzeteknek, valamerre csak forradalmi szenvedélyek veszélyeztették az „európai egyensulyt".

Ha csak *ennyi* lett volna Bem tábornok *magyar* szempontból is, akkor ma, hamvai hazaszállitásának esztendejében vele sem kellene többet törődnünk, mint például e tipus jellegzetes képviselőjével, Dembinszkyvel, akit csupán a tájékozatlanság, vagy intrika ruházott fel, ha rövid időre is, a legmagasabb honvédtiszti ranggal és fővezérlettel, hogy ugy muljon el emléke a magyar köztudatból nyomtalan, mint egy érthetetlen sajnálatos epizódé.

Ám *Bem apót* szivébe zárta Erdély s a legegyetemesebb magyar, a tekintélyeket éppen nem méltányoló Petőfi halhatatlan nemzeti hőssza emelte költészetével.

Pedig Bem nem volt nagy *generalis* hadvezér. *Specialista* volt: tüzér, aki ugy dolgozott kedves ágyuival, mint egy pisztollyal szokás kézitusán. Káprázatos sikereinek láncát megsemmisitő vereségek szakgatták meg, s személyes vakmerősége, kockázat-vállalása, bravur-tempói mindenben ellentmondtak egy nagy egységekkel dolgozó hadvezető köteles óvatosságának, higgadt mérlegelésének.

És ez az, ami *magyar hőssé* honositotta a kis szürke lengyelt. *Bem apó* ösztönös zsenialitással illeszkedett belé a magyar pszihébe: mert merész elméje, forró szive a magyar temperamentum harci tempójában lüktetett.

Bem tábornok rátalált a magyar vitézség titkára, fel tudta használni azt a példátlan lökő-erőt, lendületet, amely az Európát századon keresztül rettegtető „kalandozások" idején, a Morvamezőn, a végek hullámzó tusáin, a Bottyánok, Ocskay brigadérosok, Hadik tábornokok, Simonyi óbesterek vezérlete alatt ellenállhatatlanná tette a magyar kart, a magyar kardot, de kudarcba lankadt, mihelyt a Pálfyak, Gyulayak, vagy a Benedekek megfontolt és skrupulizáló parancsnoksága alá került.

Csak ennek a szellemnek teljes birtokában verhette tönkre saját „törzshelyén" páratlan bravurral a gyakorlott, szivós oláh-granicsárok parancsnokát, a Mária-Terézia rendes, snájdig Urbán ezredest, csak igy foglalhatta vissza tulerőben lévő osztrák sorkatonáktól, tanult generálisoktól, orosztól, lázadó rumunytól, szásztól maroknyi erőkkel Erdélyt.

Bem nem bölcselkedett, nem fontolgatott. A kormánybiztosokat, a forradalomnak e nagyhangu, akadékos, gáncsoskodó civil tipusát félre tolta utjából. Megtudta értetni katonáival, hogy

„... aki kész a hős halálra,
az diadalmaskodni fog."

Bem József, a franciás lengyel arisztokrata, a bécsi forradalom nemzetőr parancsnoka, a török tábornok igy forrott össze örökre a magyarral, kiért vérét is nemcsak szavakban ontotta. Igy vált a magyar élet nagy erkölcsi értékévé, akinek példamutatása nyolcvan év után is hirdeti: hogyan lehet és hogyan kell gazdálkodni a magyar virtussal.

... Ma, amikor már a Királyhágónál is rég kihunyt az utolsó magyar tábortüz és amikor a bölcs megfontolás, a higgadtság és előrelátás tunya korszakát éljük, mintegy halálutáni hüséggel átvonul a rab magyar földön egy koporsó, amely *„Osztrolenka véres csillagdnak"* Aleppóban kihunyt hamvait öleli körül.

A láthatatlan szellemkéz Csucsa felé mutat, Segesvár irányába int, a Piski hid emlékét idézi fel. Bem apó ujra eljött közénk!

... Eljött. Hiába jött el. Ha nem forog már markában legendás korbácsa, hogy odavágjon a konszolidáción hunyorgó, lomhán álmos szemeink közé.

Fogadkozzunk? Mi célja. Csak ... „a nyelv mozog, a kéz pihen. Azt akarják, hogy Magyarország Inkább kofa, mint hős legyen."

A halott Bem apó szemlét tart a *béké*s Csonkamagyarország felett.

Szégyenkezzünk!

Az oláh belügyminisztérium titkos alapjából pénzelték a vérengző oláh diákokat

A bukaresti kormány utasitást adott a hatóságoknak, hogy ne avatkozzanak a diákság tüntetésébe — Az oláh himnusz hangjai mellett raboltak, gyilkoltak, romboltak és loptak a diákok — Nagyváradon leköpdösték és sárba tiporták az angol lobogót

Ujabb részletek Erdély kormány által engedelyezett véres napjaiból

(A Hajduföld tudósitójától.) Az oláh diákhordák véres tüntetése álandó izgalomban tartja még most is Erdély magyar lakosságát, amely teljesen védtelenül volt kitéve a diákok kegyetlenkedéseinek, akiket különben most most már minden kétséget kizárólag az oláh hatóságok is támogattak vandalizmusukban és borzalmas vérengzésükben. Ugy a nagyváradi, mint a kolozsvári és aradi, temesvári tüntetés rendőri asszisztenciával történt. Az üvöltő diákok közül ugyan a látszat kedvéért néhányat őrizetbe vett Kolozsvárott a rendőrség, de alig néhány óra mulva valamennyit szabadlábra helyezték s olyan jelentéseket adtak, hogy a rendőrség nem tudja megállapitani, hogy kik voltak a tüntetés értelmi szerzői, vagy hogy kik vettek részt a rombolásban.

Maga az oláh kormány pénzelte és uszitotta a diákokat

Az erdélyi tüntetések ügye tegnap is foglalkoztatta az oláh szenátust, amikor is Duca belügyminiszter sajnálattal beszélt a véres esemé nyekről s ismételten kijelentette a legnagyobb nyugalommal, hogy az oláh kormány lelkiismerete ebben az ügyben tiszta. Az ellenzéki pártok azonban nem elégedtek meg ezzel a kijelentéssel, hanem a legsulyosabb retorziót követelték a kormánytól. A nemzeti párt egyik szenátora pedig kategórikusan kijelentette, hogy a történtekért elsősorban a is a kormányt terheli a felelősség, amennyiben biztos tudomása van arról, hogy a zavargó diákokat Bukarestből irányitották és a belügyminiszterium titkos alapjából pénzelték őket. Ez állitása mellett nemcsak ő, hanem az ellenzéki pártoknak még számos tagja rendkivül sok és letagadhatatlan bizonyitékot sorolt fel, ugy, hogy a kormány tiltakozásával semmi eredményt sem tudott elérni, sőt azt sem tudták meg cáfolni, hogy Bukarestből az oláh hatóságok olyan utasitást kaptak, miszerint a zavargó diákokkal, bármit is követnének el, a legkiméletesebben kell eljárni velük szemben.

Az erdélyi vandalizmus ujabb részletei

Nagyváradon már valamennyire helyreállott a rend, de a lakosság még mindig a legnagyobb felháborodással és izgalommal tárgyalja az eseményeket. Az oláh szigurancia által eddig eltitkolt barbárságok most egyre-másra kipattannak az oláh diákok és az őket pénzelő oláh kormány szégyenére.

Csak most vált általánosan közismertté, hogy az oláh diákok féktelen gyülöletükben még

az angol lobogót is letépték Nagyváradon, leköpdösték és a sárba tiporták.

Közben Rothermere lord gyalázása közepett s halál a magyarokra! orditozással vonultak végig a város utcáin s minden magyar embert, aki szembejött velük, félholtra vertek. Ugyanigy Aradon, ahol is feltörték a vendéglők pincéit s a lopott italoktól lerészegedve, a pénzintézetek és magánlakások ellen vonultak s ahol magyarokat találtak, csunya szitkok között ütlegelték őket, a lakásaikat pedig teljesen kifosztották. Amit nem tudtak magukkal vinni, azt szétrombolták és kihajigálták az utcára.

Ugyanez történt Temesvárott és Kolozsvárott is, ahol az oláh diákok

az oláh himnusz hangjai mellett folytatták barbár munkájukat.

Élükön a diáklányok haladtak, akik nyomdafestéket nem türő szitkok között uszitották a diákokat a mészárlásra és rombolásra. A rendőrség természetesen, — kormányutasitásra, — senkit sem védelmezett meg, sőt megtörtént, hogy azokat a magyar embereket, akik panasszal és védelemért fordultak a sziguranciához, ott tartották, ócztették s a legbarbárabb módon bántak velük.

Vasbottal eltörték egy magyar iparos karját

Kolozsvárott játszódott le a véres tüntetés egyik legkegyetlenebb mozzanata. Az emberi mivoltukból kivetkőzött oláh diákok egy gyanutlanul haladó magyar iparosra vetették magukat s amikor ez védekezni próbált a rája zuduló ütlegek ellen, az egyik diák előrántotta vasbotját és olyan csapást mért a szerencsétlen magyar iparosra, hogy annak eltört a karja. Azonban a diákok még ekkor sem hagytak fel a magával tehetetlen magyar iparos bántalmazásával, hanem addig ütötték-verték, amig az teljesen elvesztette eszméletét és összerogyott az egyik legforgalmasabb utca kövezetén. A rendőrség ekkor sem avatkozott bele a diákok ügyébe.

Az oláh diákok romboló utjukban eliátogattak Nagyszalontára is, ahol azonban csufos kudarcot szenvedtek. Ugyanis a nagyszalontai magyarok amikor meghallották, hogy a

diákok a város felé közlednek, kaszát, kapát és baltákat ragadtak fel és a város határába vonulva, ugy várták „felfegyverkezve“ a diákokat. Amikor ezek megérkeztek és meglátták a kedves fogadtatást, — jobbnak látták hátat forditani Nagyszalontának és sietve távoztak el. Azt azonban nem kerülhették el, hogy néhányan közülök alaposan meg ne ismerkedjenek a fegyverétől megfosztott magyarok egyetlen fegyverével, amit még nem vettek el a kaszával.

Megérkezik a kárbecslő bizottság

Most, hogy Nagyváradon már nagyjában helyreállott a rend, az oláh kormány kiküldötte azt a bizottságot, amelynek az a feladata, hogy felbecsülje azt a kárt, amit a diákok a véres tüntetések közben okoztak. A bizottság jelentése szerint a kár Nagyváradon mintegy százötven millió leire tehető.

Az oláh diákok egyrésze, amely a zsidóellenes tüntésből vette ki a részét, Nagyváradon elpusztitotta a templomi tóra tekercseit, amelyekről kiderült, hogy azt a váradi zsidó hitközség már a tatárjárás óta őrizi. A főrabbi a tóratekercs elpusztitása miatt negyven napos bőjtöt rendelt el.

Négyszáz diákot letartóztattak

Bukarest, dec. 10. Az oláh diákságnak az a szándéka, hogy a mára tervezett antiszemita emlékünnepély betiltása miatt hétfőn megkezdi a főiskolai sztrájkot. A Bukarestben letartóztatott diákok, akiknek száma négyszázra emelkedett, éhségsztrájkba akarnak lépni. Titulescu külügyminiszter, akit a nagyváradi események külpolitikai következményei haragra gerjesztettek, azzal fenyegetődzik, hogy lemond, ha a diákok azonnal abba nem hagyják az agitációt.

A Cuvantul szerint hasonlóképen le fog mondani az államtitkár is, akit a zavargások megakadályozása körüli mulasztásokért felelősnek tartanak.

A tüntetések következményei

Bukarestből jelentik: Kiderült, hogy az erdélyi pusztitások nagyon ártottak Romániának és megnehezitették a kormánynak nemcsak belpolitikai, hanem külpolitikai helyzetét is. Maniu és társai nem fogják elmulasztani a kormányt felelősségre vonni azért a több száz millió leire rugó kárért, amelyet a kincstárra háritottak azzal, hogy köteles megtéríteni az erdélyi kereskedőknek és magánosoknak, valamint a kulturintézeteknek a diákok forradalmi kilengései által okozott károkat. A történteket bármennyire is tagadják a hivatalos kormányközlemények, — még jobban lesülyesztették a semmiféle külföldi államban kölcsönhöz nem jutó Románia tekintélyét.

A felvidéki magyarok tiltakozása

Prága, dec. 10. Szüllő Géza képviselő elnöklete alatt álló csehszlovákiai magyar nemzeti párt Losoncon elnöki ülést tartott, melyen foglalkozott a nagyváradi véres tüntetésekkel. Az ülésen a következő határozati javaslatot fogadták el:

A csehszlovákiai magyar nemzeti párt megdöbbenéssel értesült a testvéreit Nagyváradon ért barbár elbánásról, amely ellen tiltakozik és felhivja a párt keretében tömörült magyar törvényhozókat, hogy a cseh parlamentben hivják fel a nyugati müvelt közönség figyelmét ezekre az eseményekre.

Oláh nyilatkozatok

Bukarest, december 10. Ma több oláh nyilatkozat hangzott el a nagyváradi zavargások ügyében. Banescu, a kolozsvári egyetem rektora, Boilea, Giulea egyetemi tanárok kijelentették, hogy a diákokat a rendzavarásra ellenséges bandák provokálták. Ezek közt egyes olyan bandák is szerepeltek, melyek a nacionalizmus hangoztatása révén ragadták magukkal az ifjuságot. A keresztény diákok nemzeti szövetsége ma reggel kommünikét tett közé, melyekben visszautasitja az üzletekben és zsinagógákban elkövetett vandálizmus vádját. Ezeket nem ők követték el és a maguk részéről is szigoru megbüntetését követelik.

Gaál Mihály dr Hajduböszörmény képviselője Hajdudorog rendezett tanácsu várossá alakulásáért

(A Hajdulöld böszörményi tudósitójától.) Hajduböszörmény kitünő és agilis országgyülési képviselője, dr *Gaál* Mihály a héten egy deputáció élén igen fontos ügyben járt a belügyminiszteriumban. Még képviselőjelöltségének idején megigérte a lehető legmesszebb menő támogatását Hajdudorognak abban az ügyben, mely Hajdudorognak régi óhaja, hogy tudniillik rendezett tanácsu várossá alakitsák. A küldöttség a felépitendő g. kath. gimnázium ügyében is eljárt a közoktatásügyi miniszternél; majd a kereskedelmi miniszteriumot is felkereste a villanyvilágitás ügyében. *Szcitovszky* belügyminiszter a legreményteljesebb feleletet adta s megigérte, hogy igyekezni fog áthidalni a felmerülő akadályokat és uj esztendő első napjaiban meghozza a döntést.

Mi sem bizonyitja jobban dr Gaál képviselőnek pártatlan buzgalmát és törekvéseit, mellyel kerületének ügyét szivén viseli, mint az a tény, hogy igéretei nem süllyednek nemtörődömségbe.

Megsemmisitették a kereskedelmi és iparkamarák felsőházi tagválasztását

Budapest, december 10. A közigazgatási biróság megsemmisitette a kereskedelmi és iparkamarák felsőházi tagválasztását, ennek folytán 6 felsőházi tagot ujra fognak választani.

Indokolásul kimondotta a közigazgatási biróság, hogy mivel az egyik tagválasztásnál szabálytalanság történt, a törvény értelmében az összes kamarai felsőházi választást meg kell semmisiteni.

Jelentkezett a budapesti törvényszéken a hazaáruló Hatvani-Deutsch

Budapest, december 10. Az októberi lázadás egyik legsilányabb alakja, Hatvani-Deutsch Lajos báró hazaérkezett az „emigrációból“ s miután ujból visszaköltözött budai palotájába, egyuttal látogatást tett a törvényszéken is ügyvédje kiséretében. Itt kérte, hogy az ellene folyamatban levő nemzetgyalázási és hazaárulási perekben tüzzék ki mielőbb a főtárgyalást.

Hatvani-Deusch Lajos, a négerzsidó cukorbáró tudvalevőleg a forradalmi Pesti Naplót szerkesztette, majd tevékeny részt vett, mint nemzeti tanácsos Károlyi mellett a főváros fellázitásában. Tagja volt annak a becstelen társaságnak, amely Franchet D'Esperay tábornoknak feladta Belgrádban az ország integritását. A következmények elől külföldre szökött, ahol főuri bőségben élve anyagilag támogatta az országgyalázó emigráns-sajtót s maga is több aljas cikket irt az általa alapitott „Jövő“ cimü bécsi lapban.

Jellemző tünete a konszolidációnak, hogy az ilyen elvetemült hazaárulók is bántatlanul járhatnak-kelhetnek már Csonkamagyarország fővárosában.

A limanovai csata emlékünnepélye

Budapest, december 10. A *József Ferenc* királyi herceg védnöksége alatt álló limanovai emlékbizottság szombaton este tartotta a képviselőházban a limanovai csata évfordulójának emlékünnepét. A Testvériség dalárda a magyar Hiszekeggyel kezdte meg az ünnepséget, amely után báró Hazay Samu ny. vezérezredes elnöki megnyitójában a limanovai hősi napok történetét ismertette. A nagy tetszéssel fogadott beszéd után Wágner Károly ny. államtitkár Márkus Dezső főzeneigazgató kisérete mellett több magyar dalt adott elő. Majd vitéz Dorogy Samu ny. altábornagy visszaemlékezéseit olvasták fel.

Ezután József királyi herceg beszélt. Beszédét a következő szavakkal fejezte be:

A jó Isten adja, hogy a magyar ujból nagy és hatalmas legyen, hogy folytassa megkezdett munkáját.

Hatalmas taps követte József királyi herceg szavait. Ezután imára harsant fel a trombita, az egész közönség felállott, majd a Testvériség dalárda elénekelte a közönséggel együtt a Himnuszt.

A 10. huszárezred ünnepélye

Budapest, dec. 10. A volt cs. és kir. 10 huszárezred tisztikara és legénysége is ma tartotta meg ezredünnepét a limanovai csata évfordulóján, amelyben az ott résztvevő 3. huszárezred közt ez az ezred is vitézül szerepelt. Az ünnepség gyászmisével kezdődött, melyet a székesegyházban Folba, a hadosztály volt tábori lelkésze celebrált, mise után a kivonult diszszázadok tisztikara és legénysége a 10-es huszárok emlékszobránál állott fel. A nap jelentőségét Töpke, az ezred utolsó ezredese méltatta. Ezután a kivonult diszszázadok oszlopba alakultak és elvonultak Horthy István előtt.

Meghalt Reinbold Béla dr a szegedi egyetem rektora

Szeged, december 10. Reinbold Béla dr, a Ferenc József tudományegyetem ezidei rektora ma éjjel 2 órakor 53 éves korában hirtelen elhunyt. Tegnap még igen derült jókedvü volt és hivatalában ügydarabokat irt alá. Bár kissé meg volt hülve, rosszullétről nem panaszkodott. Halálát régi szervi bajának tulajdonitják. Mire Engel Rudolf dr egyet. magántanár ágyához sietett, már halott volt. Temetése hétfőn délelőtt lesz az egyetem előcsarnokából.

Reinbold Géla dr hétfői temetésén a debreceni Tisza István Tudományegyetemet Verzár Frigyes dr rektor képviseli és a testvéregyetem rektorának sirjára koszorut helyez.

Kostya János

órás és ékszerész

Debrecen, Széchenyi-utca 1. sz.

A világhirü „ALPINE“ svájci precizios órák egyedüli képviselete Debrecenben. Mindennemü drágakő arany, ezüst ékszerek és disztárgyak nagy raktára. — Modern villanyerőre berendezett nagy mühelye.

Vidéki megrendelésekre különös gondot forditunk!

Olvassa a Hajduföldet!!

Kegytárgyak

Üveg, porcellán és képkeret állandó raktára

vitéz GAÁL LAJOSNAL

Szent Anna-utca 5. sz.

LEGSZEBB KARÁCSONYI AJÁNDÉKOK

Ólmot vesz

lapunk kiadóhivatala

Plac-utca 59. sz.

— Az Uj Nemzedék este 6 órakor kapható Debrecenben minden ujságárusnál.

A nemzeti eszmének a kulturától való elválaszthatlanságát hirdeti Bakó László

„Az én munkám tendenciája: a krisztusi szeretet" — „Aki nem tud beilleszkedni a nemzeti eszme fogalmába, annak nincs helye az én előadásomon!"

A legnagyobb magyar klasszikus szinjátszó müvész nyilatkozata a Hajduföldnek

Abban a kivételes szerencsében részesültem, hogy hosszabb ideig módomban volt beszélgetni Bakó Lászlóval, a Nemzeti Szinház büszkeségével, a magyar klasszikus szinjátszó müvészet egyetlen nagy reprezentánsával, aki a divatos irodalmi és szinpadi irányzatokkal szemben Jászai Mari elhunyta óta egymagában képviseli teljes tökéletességgel azt az izzó nemzeti érzéstől áthotott müvészi irányzatot, amely a magyar szinházakat a hazafiság, a tiszta erkölcs és egészségesen kifinomult izlés templomaivá avatta. Bakó László a szinpad elüzletesitésének sivár korszakában nemcsak a magasztos ideálokért lelkesülő, megalkuvást nemismerő aktor kivételes értékü tipusát őrizte meg a magyar közönség számára, hanem gondolkozás módjában, cselekedeteiben, egész életének példájával tipusa egyben a magyar urnak is, a szó jelentőségének minden nemes tartalmával.

Bakó László müvészete lenyügöz, magával ragad, elbüvöl a dobogón, vagy a szinpad deszkáiról, de felejthetetlen élmény uj erőt és bizalmat áraszt ennek a nagy léleknek minden megnyilatkozása akkor is, amikor az életben magánbeszélgetés során tárja meg nagyogó elméjének, magyar eszményekkel telt meleg szivének dús, kincses házát.

Látogatás a Mesternél

Bakó László, a Nemzeti Szinház örökös tagja, az olasz-magyar estélyen részeltette Debrecen közönségét müvészetének kivételes értékeiben s ezt az alkalmat ragadtuk meg, hogy a Mesternek a magyar kultura és a nemzeti szinjátszó müvészet nagy problémáira vonatkozó gondolatait Tiszántul hazafias közönségének közvetitsük. Az Arany Bika 214-es szobájában fogad lekötelező uri magyar vendégszeretettel s válaszol közvetlen szivelyességgel kérdéseinkre.

Bakó László Debrecenről

— Mester, mi Debrecenről, mint város és kulturtényezőről az impressziója?

— A város maga nagyon kellemes, de mindig igen vegyes érzelmekkel jövök ide. Engem nagyon bánt a folytonos felekezeti huzavona. Debrecen egyik fészke csonka Magyarországnak, honnan mindig uszitó eszmék röppennek a világba. Én mint jó kálvinista, harcos katonája vagyok a protestáns eklézsiának, de szeretném, ha Debrecen több megértéssel és több gyöngédséggel lenne a többi keresztyén felekezettel szemben. Az én krisztusi erkölcseim szerint több szeretettel kell élni és gondolkozni. Nagyon bánt engem, ha Krisztus követői nem értik meg Krisztus legfőbb tételét: *a szeretetet!* Én abban a helyzetben vagyok, éppen oly sokszor adok elő protestáns testvéreimnek, mint az én keresztény kongreganista testvéreimnek és *sohasem tendencia nélkül.* Az én tendenciám a krisztusi szeretet jegyében érvényesül. Az én ide-oda szállongásom nagy célja: munkálni a magyar keresztyén felekezetek békéjét és kölcsönös szeretetét.

A magyar kulturprogrammról

— Az én magyar kulturprogrammom, — folytatja tovább, — ebből indul ki és eben gyökerezik. Mindenek előtt a fajomnak az érdeke vezet és ebből indulok ki. A krisztusi téma internacionalis, de a faji kultura a nemzeti talajból nyeri a táplálékot.

Minden, ami nélkülözi a nemzeti vonatkozást, az szerintem nem kultura.

Itt ne tévesszük össze a kultura fogalmát a civilizációval. A civilizáció több rosszat hozott a nemzetre, mint jót! Szeretném, ami holt vágányra tévedt kulturánkat az ősforráshoz visszavezetni, ha ez az ősforrás nem kapcsolódna bele a magyar pogány felfogásba.

— A budapesti irodalmároknak nagyrészét nem vagyok képes méltányolni, mert gondolkozásom és faji érzelmeimmel minduntalan összeütközésbe kerül ez a kultura. Én egy kicsit különleges álláspontot foglalok el, — talán elfogult is vagyok, — sokan igy aposztrofálnak: sötétlelkü reakcionárius! Ha a krisztusi felfogás és a krisztusi világnézet valakinek sötét, az az ő külön lelki diszpoziciója, bár megvallom, nagyon szeretnék rajta változtani! A fajom imádata és az erre való törhetetlen harc: ennek vagyok büszkén katonája. Ha ezek sötét lélekre vallanak, akkor legyek sötétlelkü. Hangsulyozom: elfogult vagyok mindaz iránt, ami a fajom fentartására való törekvést irányozza.

Debrecenben a közelmultban a szinház előcsarnokában emberek jártak-keltek. Az ismerősöket, kik a szinházba igyekeztek, azzal fogadták: tudják-e ki ez a Bakó László? Ennek az embernek az előadását ne nézzük végig, mert Bakó László nekünk kulturát nem terjeszt. A szinház csak fogyatékosan telt meg, meglátszott, hogy bünös kezek müködtek közre és ez bántott engemet, de mikor megtudtam az okát bizonyos társadalmi rétegek távolmaradásának, nem bántott. Sőt! megértettem őket.

aki a nemzeti eszme fogalmába nem tud belekapcsolódni, annak nincs helye az én előadásomon.

Nagyon bántott ellenben az a tömeg, melynek mégis szoros kapcsolata van az én lelki közösségemmel, az a nagy impozáns tömeg nem volt képes szorongásig megtölteni a szinházat.

Itt senki nem törődik a lelki integritással, már pedig lelki integritás nélkül nincs területi integritás!

Ezek szorosan és logikusan egymásba kapcsolódó fogalmak és amelyik egymást nélkülözi, az olyan nemzeti csőd elé kerül, amilyen nem volt még Mohács után!

Bakó László a magyar szinmüvészet renessanszáról

— Mi a véleménye, Mester, a magyar szinmüvészet renessanszáról?

— A magyar szinmüvészetet, ahogyan ma müvelik, az a magyar szinmüvészet dekadenciája! Mikor még a magyar szinjátszás nyelvmüvelő, nyelvujitó, magyar faji tendenciával birt és a magyar szinjátszók még előkelő magyar családok fiai lelkes, családi átkot, kitagadást, a rögös pálya minden nyomoruságát vállaló ifjak voltak, akár milyen fogyatékos volt is az a kultura, amit müveltek, becsületesen, jóhiszeműen, nemzeti lelkesedéssel teljesitették! Akkor nem voltak még 100 milliós gázsik, hanem nyomorult kis majdlingból tartották fennt magukat, 4, 5, 10 és 20 krajcáros fizetésből tengődtek és nyomoruságukat senkinek fel nem panaszolták, mert leikükben a nemzeti ideálok szent lángjai lobogtak. Ezt a tábort a nyomor és a szegénység soha vissza nem rettentette!

Hol vagyunk ma?

A szinház ma üzlet.

Legyen az a szinháznemzeti, városi, avagy magánvállalkozás. Horrendum dictu! A kormánytényezők ma napság a nemzeti kulturából is hasznot követelnek. Most szakitottak le a magyar ezeréves érintetlen Szent István országából kétharmadot és ez a kis csonk Magyarország a régi büneit most ujabb bünökkel tetézi. A régi integer Magyarországnak szüksége lett volna éppen nemzeti és nyelvfenntartási célból a magyar szinjátszó müvészetet annyira istápolni, hogy a végek és különösen a kevert nemzetiségü végek jobban átitatódtak volna a Szent István-eszmék révén a magyar kultura átfogó fogalmától!

A régi bünöket most ujabbakkal tetézik. A kultura révén jövedelemre számit a kormányzat. Nem abszurd ez a törekvés?! Büszkén kell egy nemzeti alapon álló országnak áldozni a kulturális törekvésekre! Igy érthető, hogy

a mai szinmüvészet képviselői elsősorban üzleti szempontokból fogják fel a hivatásukat!

Ne csodálkozzon ezen senki!! Az állam adja meg az impulzust erre. Az üzleti szellemből folyik a nemzeti müvészet, különösen a szinjátszó müvészet és a zene minden dekadenciája! Ahol minden percet pénzzel kell megfizetni,, ahol minden müvészi megnyilatkozásnak sulyos anyagi rekompenzációk kell, hogy legyenek az inditó rugói, ott a lelkiség és minden nemesi ideál csődbe kerül. „Dixi et salvavi animam meam."

... Az erkélyre most rászállott egy fehér galamb, mintha Szent Ferenc szelleme jelent volna meg tanubizonyságot tenni a magyar rahbonbán lélekbemarkoló szavai mellett.

Együtt mentünk ki a vasutra és a gyorsvonat lassu köhögéssel, mint egy heptikás ember, kapcsolt be a messzi utnak. Megkövülten álltam ott, mint a sekrestyése a magyar lélekharangnak, amely időelőtti temetésre, vagy a jövőt igérő magábaszállásra és megtisztulásra hivja fel a nagy magyar társadalom figyelmét a veszendőség tizenkettedik órájában.

Adja Isten, hogy hallgassanak szavára!

Székely Molnár Imre.

Roncsoló toroklob miatt bezártak egy iskolát

(A Hajduföld tudósitójától.) Dr Tüdő Kálmán városi tisztifőorvos, egészségügyi főtanácsos előterjesztést tett a polgármesternek, hogy a Csapó-utca 48. szám alatt lévő elemi iskolát zárják be, mert a növendékek között fellépett a roncsoló toroklob. Eddig ugyan csak négy növendék betegedett meg, azonban a gyermekek hozzátartozói között több olyan van, aki a betegséget megkapta. Mindebből arra következtetnek, hogy a tantermek fertőzöttek és a gyermekek innen hurcolják szerte a járványt. A főorvos előterjesztése alapján a polgármester elrendelte az iskola 14 napra terjedő bezárását és a tantermek fertőtlenitését.

Vigesték a Népházban

A népházi vigesték ma esti müsorán *Reichard* Eszter, *Hoór-Tempis* Erzsébet kiváló tanitványa, a városi zenede egyik legtehetségesebb énekesnője müdalokat énekel, *Reider* Böske kitünő partnerével, *Árvay* Lászlóval a „Nótás kapitány" táncos duettjeit fogja bemutatni. *Mikulásik* Stefi és *Hajnal* Duci gitár-müvésznők magyar és olasz dalokat énekelnek saját gitár-kiséretükkel. *Korény* Livia és dr *Laczkó* József vigszavalat kimagasló számai lesznek a müsornak, amelyet *Hajnal* Pálma, *Nógrády* József, *Rusó* Ernő, *Teleky* Pál, *Scheppel* László pompás szereplései egészitenek ki. Karnagy Forrai István a városi zenede tanára. A helyárak: Zsöllye 1 pengő, I. r. ülőhely 80, II. r. 60 és III. r. 40 fillér.

Kiujult marólug mérgezés következtében meghalt egy debreceni leány

Szekeres Ilonka debreceni leány dolgozni akart, de nem kapott munkát. Nagyot gondolt és elment Pestre, tovább folytatni a munkakeresést. Juliustól kezdve sorba kilincselte a munkahelyeket, de zöldágra nem tudott vergődni. A hiábavaló keresésben idegei teljesen felmorzsolódtak és mivel látta, hogy ugyis hiába minden, állást nem tud szerezni magának, maróluggal akart véget vetni életének. A Rókus-kórházban hónapokig ápolták és sikerült is — látszólag — megváltani az életnek Szekeres Ilonkát. Mint lábadozó beteg hazajött Debrecenbe. Itthon ujra megbetegedett, a mérgezése kiujult. A méreg felszivódott a szervezetébe és hiába volt a sebészeti klinika minden fáradozása, nem tudták megmenteni ujra az életnek. A rendőrség lefolytatta a nyomozást, melynek során az édes anyja beszélte el tragikus sorsu leányának élettörténetét. Szekeres Ilinkának meg kellett halni 18 éves korában, mert a kegyetlen sors nem volt iránta könyörületes, még dolgozni sem engedte.

Karácsonyi ajándékok
legolcsóbb árban és nagyválasztékban
Kurián Gyula
órás és ékszerésznél kapható
Ferenc József-ut 42. szám
Pannónia szálloda alatt.

Karàcsonyra a legizlésesebb nyakkendők legolcsóbban Frank Edénél

Csaba népe

Sorsotok ámbár mostoha, céda,
Mégsem halt ki a Ti hitetek,
Hogy letiportan, szárnyszegetten,
Csúfra kitéve sem hagy el az Isten!
Ne félj! Csaba hös ivadéka . . .

Merre az Olt zúg s foitva susognak
Balzsamos erdök régi mesét;
Halk panaszod sir. S a Hargita bérce
Hallgatva áll ört, várja, remélve
Jöttét áldó szent tavaszodnak!

Csonka fatörzsnek új kivirultát,
Drága gyümölcs bö szüretét,
Husvéti-harang üdv riadalmát;
Hogy bár megölik, sárba letiporják:
Él az Igaz s új diadalt lát!

Zágoni csillag fel jö' az égre,
S rendre utána gyül sok ezer . . .
A fénybe borult mély, hallgatag éjben
Bús Csaba tör, viv, küzd érted az égen . . .
Nemzetem: vitéz Csaba népe!
Szép hazám: Erdély hona — bérce!

SZÉKELY MOLNÁR IMRE.

Dr Dirner Gusztáv magyar szerzői nótaestje a Népházban

December 14-én, szerdán este 8 órai kezdettel tartja dr Dirner Gusztáv, az ismert nevü fővárosi orvos a Népház disztermében jótékonycélu magyar szerzői nótaestjét. Az országszerte hires kiváló nótaszerző, ki szebbnél-szebb magyar dalaival a fővárosban ez idén már háromizben a budapesti sajtó egyöntetü kritikája szerint is oly nagy sikert aratott, Kiss Béla cigányzenekara élén saját hegedükisérete mellett legszebb sajátszerzeményü nótáit adja elő, köztük Baja Mihály debreceni református költőpap „Tudom, hogy szerettél", „Aratnak a kunsági határban", „Tavasz legyen, ha meghalok", „Piros pipacs, szarkaláb" cimü megzenésitett verseit is.

Dr Dirner Gusztáv, ki jeles kamarazenész és elismert muzsikus is, városunkban sem ismeretlen. Egyizben már szerepelt Debrecenben a Szepesi Szövetség hangversenyén is a Bikában kivételes siker mellett. E nótaestjét a Debreceni Népház Egyesületének agilis vezetőségének felkérésére teljesen jótékonycélra rendezi.

A helyárak: zsöllye 2 pengő, I. r. ülőhely 1.50, II. r. 1 pengő és III. r. 60 fillér.

Elkészült a törvénytervezet az országos birtokbiróság felállitásáról

Az igazságügyminiszter a földreform pénzügyi megoldásáról

Pesthy Pál igazságügyminiszter a következőket mondta a földreform pénzügyi megoldásáról.

Elkészült a törvénytervezet, amely a földbirtokrendezési feladatok to vábbi ellátására vonatkozik. Most már tehát nincs szükség a birtokrendezési feladatok megoldásánál 7 tagu tanácsokra. A pénzügyiek megoldása érdekében szükség van bizonyos intézkedésekre, amelyek ugy az árak gyors megállapitását, mint azok telekkönyvi biztositását teszik lehetővé és ezért a tervezet

országos birtokbiróság felállitását rendeli el.

Ennek a hatáskörébe tartozik az országos birtokügyek lebonyolitása. A tervezet intézkedéseket tartalmaz aziránt, hogy mindazokban az esetekben, amelyekben a megváltási ár még nincsen biróilag megállapitva, a törvény alapján könnyen és gyorsan megállapitható legyen. A kataszteri tiszta jövedelem alapján kiszámitott ár a föld valóságos menynyisége tekintetében tul magas vagy tul alacsony és igy a kiszámitott haszonbér sérelmes s az érdekelt fél kérheti az országos birtokbiróságtól záros határidő alatt

a haszonbér vagy megváltás ujból való birói megállapitását.

A tervezet felhatalmazást ad a miniszteriumnak arra is, hogy rendelettel állapithassa meg a megváltott ingatlanok ellenértékének állami közvetitéssel történő kiegyenlitésének szabályait.

Országos ifjusági vöröskeresztes kongresszus volt Budapesten

A gyülésen a csonkaország százhusz pedagógusa vett részt

(A Hajduföld tudósitójától.) A Magyar Ifjusági Vörös-kereszt végre hajtóbizottsága vitéz dr Simon Elemér és dr Petri Pálné elnöklete alatt december 4., 5. és 6-án nagyszabásu pedagógiai kongresszust rendezett Budapesten, ahol Csonka-Magyarország pedagógusai mintegy százhuszan gyültek össze, hogy egymást és egymás módszereit megismerve, együttesen munkálkodhassanak legszentebb céljuk elérésében: a tökéletes gyermeknevelésben, amelynek a Magyar Ifjusági Vörös-kereszt egyik legkiválóbb eszköze.

A kongresszust december 4-én délelőtt Izabella kir. hercegnő nyitotta meg ünnepélyes keretek között. Utána az egybegyültek megtekintették a Magyar Ifjusági Vöröskereszt ugyancsak ekkor tartott kiállitását, amely a legszemléltetőbb tanulságául szolgált a magyar pedagógusok s a magyar ifjuság lelkes munkálkodásainak.

A kongresszuson 5-én és 6-án elhangzott mély tartalmu pedagógiai fejtegetések minden ott levő lelkében maradandó hatást keltettek.

A Magyar Ifjusági Vörös-kereszt hajdumegyei kerületéből mintegy tizen vettek részt a kongresszuson, részint Debrecen, részint a vidékről, akik közül Töröné Korpássy Mária h. megbizott, tanárelnök szólott hozzá a kongresszus anyagaihoz és pedig az ifjusági vörös-kereszt szervezése és szervezetének biztositása érdekében. Beszédét ugy az elnökség, mint a kongresszus tagjai is nagy megértéssel és tetszéssel fogadott.

A kongresszust Albrecht kir. herceg, a Magyar Ifjusági Vörös-kereszt tb. elnöke zárta be, aki előző este az összes megjelenteket teaestélyre látta szivesen a Gellért-szálloda üvegtermében, ahol mindenkihez volt néhány kedves szava s a legnagyobb elösmeréssel nyilatkozott a magyar tanitói és tanári kar fáradhatatlan és buzgó munkálkodásáról.

Aki több, mint 1.000,000 embert ruházott fel!

A Piac-utca 43. sz. alatti házat a jövő év elején lebontják. A ház lebontásával az 52 év óta fennálló

Katz Hermann

férfi és fiuruha cég ezen a helyen

egyelőre megszünik.

A cég az épitkezés miatt kénytelen áruraktárát elárusitani és ez a nagyszabásu elárusitás megkezdődik december 1-én a

Katz Hermann

Debrecen, Piac-u. 43. sz.

alatti helyiségében, ahol mindennemü férfi, fiu és gyermekruha, télikabat, felöltő, bunda és bőrkabát a legolcsóbb gyári áron kerül eladásra.

P. Bangha Béla a Katholikus Figyelő január 6-i kulturestjén

(A *Hajduföld tudósitójától.*) Január 6 án, Vizkereszt ünnepén nagy napja lesz Debrecen katholikus társadalmának. A Kovács Sándor kitünő szerkesztésében megjelenő *„Katholikus Figyelő"* ezen a napon tartja nagyszabásu kulturestjét az Arany Bika disztermében. Az előadásnak különös érdekességet ad a magyar katholicizmus kitünő vezérének,

dr Bangha Béla

Jézus-társasági atyának személyes részvétele, aki az ünnepi beszédet is mondja.

A kulturest részletes programmját a *Hajduföld* legközelebb fogja ismertetni.

Bartha Károly nagysikerü előadása

a Népszerü Főiskolai tanfolyamon

(*A Hajduföld tudósitójától*). A népszerü főiskolai tanfolyamon ma délután 5 – 7 óra között hangzott el az utolsó előadás a közönség nagy érdeklődése mellett.

Bartha Károly

református tanitóképző intézeti tanár székely népdalokról és népballadákról adott elő, a Kollégium disztermében. A ballada változatok eredeti szövegét *Veress* Irma urleány adta elő, aki tudvalevőleg csiki székely származásu és az előadott dalokat nagyon jól ismeri szükebb hazájából.

Az előadás alatt különféle székely dalokat mutatott be *Ajtay* Béla, *Reinhardt* Eszter, *Oldh* Emil, *Diószeghy* László, *Engi* László, akiket saját szerzésü zongorakisérettel kisértek *Szabó* Emil és *Bodnár* Lajos zenetanárok.

A dallambemutatásokban résztvett ezenkivül a kollégiumból a tanitóképzősök balladás csopottja és Csokonai énekkara is.

Bartha Károly évek óta foglalkozott a székely néprajzi, főleg népköltési és népnyelvi hagyományokkal és igy a székely népköltésnek egyik legjelesebb hazai ismerője s épen ezért előadása rendkivül érdekes és értékes volt.

Grafologiai szelvény

(Név) .....

a Hajduföld olvasója részére

Választ következő jeligére

kérem .....

.....

— **Karácsonyi ünnepekre** legalkalmasabb ajándék a képeskönyvek, ifjusági és diszmüvek. Levélpapir és zenemükülönlegességek. **Csáthy Ferenc** rt. könyvkereskedésében, Piac-utca 8.

BANÁN-BEHOZATAL ÉRETT NYUGATINDIAI BANÁN A LEGJOBB TÁPLÁLÉK BP. TELEFON: 982-25.

Mérnökök tanulmányi kirándulása

A debreceni mérnökök december 13-án tanulmányi kirándulást rendeznek Berettyóujfaluba, az átépités alatt áll Berettyóhid uj vasszerkezetének betolásához. Indulás 7 óra 10 perckor a budapesti gyorsvonattal, visszaérkezés 18 óra 10 perckor a budapesti gyorsvonattal. Előzetes jelentkezés nem szükséges. Találkozás a vonat indulása előtt a II. oszt. váróteremben. Minden érdeklődőt szivesen lát a rendezőség. Simonffy Miklós, postafőmérnök.

Kulturdélután az Iparoskörben

Az Iparoskör ma, vasárnap délután 4 órai kezdettel ismételten kulturdélutánt rendez. A müsoron szerepel: dr Merker Márton főreáliskolai tanár előadása „A sajtó hatalma' cimen, Pásti Bözsike szavalata, dr Ratkóczy János humoros kupléi, melynek kiséretét önmaga fogja ellátni, Bakonyi Elvira magyar dalai, melyeket az iparos ifjuság zenekara kiséretével fog előadni.

A kulturdélutánra belépti dij nincs s vendégeket is szivesen lát az Iparoskör elnöksége.

A debreceni Mária Kongregációk könyörgő ünnepe a mexikói üldözöttekért

(A Hajduföld tudósitójától.) A Mária Kongregációk december 11-én, vasárnap XI. Pius pápa felhivására az egész világon könyörgő napot tartanak a mexikói üldözöttekért. Ezen a napon a magyarországi Kongregációk tagjai közös szentáldozást végeznek és részvét-ünnepélyt tartanak.

Debrecenben a Kongregációk tagjai vasárnap reggel közös szentáldozáshoz járulnak, délután fél öt órakor pedig ájtatosságot végeznek. Öt órai kezdettel a róm. kath. reálgimnázium disztermében részvétünnepélyt tartanak.

Az ünnepélyen impozáns formában fog kifejezésre jutni a szerencsétlen üldözött és kegyetlenül megkinzott katholikusok iránti részvét és együttérzés. Az ünnepélyen Szepacher Ferenc róm. kath. tanitó tart beszédet. Egry Béla szaval, Márton Veronka zongoraszámot ad elő. A Svetits-intézet növendékei szindarabot adnak elő; a nagysikerü Jairus leánya társszerzőjének Losonczy Gábornak egy hatásos, kedves szindarabját. Belépődij nincs. Önkéntes adományokat a menekült mexikóiak javára köszönettel fogadnak.

Hölgyek figyelmébe!

Egész gummifüző . . . . . 12 P-tól
Szövet ocipőfüző . . . . . 8 P-tól
Harisnyatartó . . . . . 3 P-tól
Melltartó már . . . . . 2 P-tól
szerezhető be
BIRI RÓZÁNÁL
Debrecen, Piac-utca 42. szám.

Karácsonyra mélyen leszállitott árban
képkeretezés
ízléses kivitelben vitéz HOMORÓDYNÁL
Péterfia-u, 37. Telefon 11-54

VAKOLÓ KANÁLLAL

Nincs többé irredenta, csak sarkig érő külpolitikai élet . . .

(Kortörténeti szatira)

Minthogy a külpolitikai élet zavartalan folyását mindennemü felelőtlen beállitások veszélyeztetik, sürgőssé vált az irredenta vonatkozásoktól hemzsegő nemzeti történet revideálása. Erre vonatkozólag hazafias érzésünk egész melegével ajánljuk, hogy ezeréves történelmünk a Népszövetség használatára a következőleg módositassék.

Törvényes honalapitás

A magyarok ősei Ázsia pusztáin nomád külpolitikai életet éltek és minden erejükkel a világbéke megteremtésén fáradoztak. Eleinte az „Etelköz"-nek nevezett geográfiai zudrikban vonták meg magukat, majd amikor a csehszlovák elődök utódállamán keresztül sikerült átvonulniok szabályszerüen láttamozott és személyre szóló utleveleikkel, a derecskei szoroson bejöttek mai hazájuk területére. Első vezérüket az *ébredő* gondolat iránti megvetésük következtében *Álmosnak* nevezték. Uj hazájuknak határait, miket a körülfekvő államok határmegállapitó bizottságai kijelöltek, a pusztaszeri országgyülésen ratifikálták s *ezen gyülés megtartását az illetékes hatóságok is tudomásul vették, amennyiben tárgysorozata a legnagyobb rendben folyt le s egész idő alatt egyetlen irredenta vagy külföld ellenes közbeszólás sem hangzott el.*

Külpolitikai kalandozások

A konszolidáció első századában elődeink nagy sulyt helyeztek a külpolitikai élet kimélyitésére. *Zsolt* és *Taksony* vezérletével többrendbeli delegáció utazott külföldre, mig egyik meghatalmazott miniszterünk, Botond a bizánci konferencián fellépésével *döntő* sikert aratott. Végre Szent István a nyugati államok beleegyezésével *békésen megoldotta a királykérdést*, majd fiához intézett intelmeiben gondosan elkerülte a békerevizióval kapcsolatos reflexiókat. Utódjai közül *Kálmán* király megtiltotta a boszorkányok égetését s ezzel a felelőtlen elemek atrocitásaitól végképen megszabaditotta békére hajló nemzetünket. Árpád-házi királyaink alatt történtek ugyan sajnálatos incidensek, mint például az Arany Bullának nevezett s külföldi jóváhagyással nem rendelkező törvény becikkelyezése. Szent László irredenta hadjárata s a belügyi kormányzat kijátszásával megtartott ónodi gyülés: ezek azonban a tatárjárás utáni *szanálási akció által expiáltattak s igy történelmünknek első korszaka mindenben megfelel azon célszerü követelményeknek, melyek évszázadok mulva a külföld jóakaratát s megértését vivták ki nemzetünk számára.*

Közép- és ujkor

Sajnos, a XIV. századtól kezdve mind sürübben fordultak elő kilengések. Már maga az a körülmény, hogy *Nagy Lajos* királyunk idejében *belülről kiinduló, sőt hivatalosan témjelzett* határakciók révén magyar tenger vizében hunyt el észak, kelet, dél hulló csillaga s Mátyás uralkodása alatt bizonyos meggondolatlan összetüzések a csehszlovák nemzettel fennálló jó viszonyunkat veszélyeztették, *a magunk részéről alig helyeselhetők*, még kevésbbé az a felelőtlen gyülekezés, melynek résztvevői a Duna befagyott jegén egy szabályszerüen be nem jelentett népgyülés keretében, a genfi nagytanács hozzájárulása nélkül felvetették a királykérdést. Mint megmagyarázhatatlan belpolitikai lépést emlitjük fel az erdélyi fejedelemség megalapitását, melyben a kisebbségi jogok erőszakos uralomrajutása mellett a *birtokperek messzire nyuló alapjai is gyökereznek.*

Történelmi atrocitások

Kénytelenek vagyunk hangsulyozni, hogy a hellyel-közel fellépő atrocitások az államhatalom tudta és beleegyezése nélkül történtek. Azok a kósza hiresztelések, melyek számot adnak *Zrinyi Miklós ellenzéki izü kirohanásáról, Kinizsy Pál egyéni akcióiról, a márciusi ifjuság veszélyes tüntetéséről, továbbá, hogy egy Dugovics Titusz nevü egyén leugorva a jugoszláv főváros tornyáról kockára tette egy idegen állampolgár életbiztonságát, minden alapot nélkülöznek.* Mindössze nehány felelőtlen összetüzés (Nándorfehérvár, Budavár ostroma, Isaszeg, világháboru, stb.) fordult elő a mindenkori hivatalos tényezők őszinte sajnálatára. Nem mulaszthatjuk el annak felemlitését, miszerint az a históriai jelentőségü csillag, mely egyizben Zágon felé próbált mutatni, rendkivül *halvány* égitestnek bizonyult.

Gyülekezés és szólásszabadság

Végezetül utalnunk kell a nemzeti kulturfölény megnyilatkozásaira is. Ezeknek egyik fölényes dokumentuma a *világosi fegyverletétel*, mely a világtörténet legelső komoly leszerelési kisérletének tekinthető. Másik nagy vivmányunk, hogy a bécsi békét semmiféle reviziós kisérlet nem követte s azzal párhuzamosan, hogy nemzeti létünk már a mohácsi vész idején *csehül* állott, regényiróink Jókai Mórtól Herczeg Ferencig csaknem tizezer *románnal* javitottak a külpolitikai helyzeten. S ha mindezekhez hozzávesszük, hogy a 48-as vivmányok szelleme a *szólásszabadság s gyülekezési jog érvényesitésével a jövendő fejlődés perspektiváit nyitotta meg, ugy nem kell félnünk, hogy komolytalan gyülekezések teret adhatnak holmi irredenta felszólalásokra.*

LISZTIUS.

Debrecen szenzációja!!!
Megnyilt a
MOLNÁR FOTOSZALON
SZENT ANNA-UTCA 5. SZÁM (VOLT MŰVÉSZH. Z.)
Állandó képkiállitás! Állandó képkiállitás!

FŐISKOLA

A „Csaba" B. E. törzsfői tábora. A „Csaba" B. E. f. hó 15-én, kedden este 8 órakor az egyesület hivatalos helyiségében Törzsfői Tábor. Felkérem a vezérség minden tagját a pontos megjelenésre. Főirődeák.

A SzEFHE választmányi ülése. A SzEFHE december 12-én, hétfőn este 8 órai kezdettel hivatalos helyiségében választmányi ülést tart, miért is kérem a tisztikari és választmányi tagok föltétlen és pontos megjelenését. Ügyvezető titkár.

Tárgyalások az uj laktanya épitéséről

(A Hajduföld tudósitójától.) A város és a katonaság között tudvalévőleg tárgyalások indultak meg egy uj laktanya épitésére vonatkozólag. Ez az ügy még kezdeti stádiumban van, azonban a városi tanács ugy látszik előbbre akarja juttatni az ügyet, mert a legutóbbi üléséből átirt a vegyesdandárhoz, melytől részleges szükségleti kimutatást kért, hogy hány helyiségre, milyen épületekre van szüksége.

A kimutatás megérkezése után a városi tanács alkalmas helyet keres a laktanya részére és ezután a katonai vegyes-bizottság elé viszi a kérdést, amely véglegesen dönteni fog, hogy hol épitik fel az uj laktanyát.

Karácsonyfavásár a Kollégiumban

A Kálvinisták Templomegyesülete ismét foglalkozik karácsonyfaárusitással, hogy elejét vegye az e téren gyakorolt magas áraknak, másrészt, hogy minél több szegényen tudhasson segiteni. Ma, amikor pénzügyi téren szükösen állunk és mindenki kell, hogy meggondolja, hogy mire adja pénzét és mennyit ad rendkivüli kiadásokra, nem közömbös dolog, ha a karácsonyfát olcsó áron tudja beszerezni. Az sem közömbös gazdasági szempontból, ha kibocsátjuk pénzünket más országok kereskedelmének fokozására. Csonka hazánk kis erdei is teremnek illatos fenyőt, melyre felakaszthatja minden magyar szülő a szeretetajándékát. Ne adjuk oláhnak, csehnek magyar pénzünket, amikor honi fenyőfát vásárolhatunk magunknak. Emlékeztessenek ezek a fák is azokra a nagy nemzeti kötelességekre, amelyekkel magunkkal erősithetjük. Ne vigyük be asztalainkra azokat a fákat, amelyek alatt síró magyarok busan járnak. Mutassuk meg, hogy ebben is szeretjük fajtánk minden fiát és rajta vagyunk, hogy karácsonyfáinkon felragyogó minden gyertyaszál erősiteni fogja bennünk egy szebb magyar jövő felviradtát. Vásároljunk csonka hazánk erdejében termelt fenyőt és arra aggassuk fel a magyar ipar és magyar asszonyok készitményeit.

Célszerü és olcsó
ajándéktárgyak
Füstös Dezső
előnyomda, kézimunka és rövidáru üzletében, Piac-utca 2.

Rohr Ferenc tábornagy meghalt

Budapest, dec. 10. Báró dentai *Rohr* Ferenc tábornagynak december 9-én Rodaunban bekövetkezett elhunyta alkalmával a m. kir honvédség a következő gyászjelentést adta ki :

A m. kir. honvédség mély megilletődéssel tudatja, hogy nagyméltóságu báró Rohr Ferenc tábornagy ur a hadiékitménnyel és kardokkal diszitett I. osztályu katonai érdemrend és a Lipót-rend nagykeresztese, a hadiékitménnyel és kardokkal ékitett I. osztályu vaskoronarend lovagja stb. stb., valamint több külföldi v. b. t. t., volt főrendiházi tag, a volt cs. és kir. 48-as gyalogezred tulajdonosa 1927 december 9-én Rodauban, Bécs mellett, életének 73-ik évében elhunyt. A megboldogult földi maradványai december 13-án 14 órakor Rodauban fognak a r. k. egyház szertartása szerint beszenteltetni és örök nyugalomra helyeztetni.

A lengyei hadsereg képviselője Budapesten

Budapest, december 10. Az országos Bem-bizottság által rendezett Bem-ünnepségekre a lengyel hadsereg képviseletében Budapestre érkezett Trzaska-Durssi Antal, a Bem József tábornok nevét viselő I. sz. varsói lovagló tüzérosztály parancsnoka. A lengyel vendégeket a pályaudvaron Fleisch Hacker őrnagy, varsói magyar katonai attasé és Pogány Sándor Gábor százdos, a bizottság titkára fogadta.

Bünügyi bonyodalmak egy cigány körül

(A Hajdufölld tudósitójától.) A munkácsi cseh rendőrség átiratban megkereste a debreceni rendőrséget és felvilágositást kért egy *Kollman* Demeter nevü egyénről, ki koldulás miatt több izben volt már büntetve. Munkácson Kollman Demeter előéletének részletei ismeretlenek a cseh rendőrség előtt s ezért a magyar hatóságokhoz is fordult. A debreceni rendőrség megállapitotta a nyomozás során, hogy Kollman Demeter valamikor lakott Debrecenben azonban akkor

Tóth-Petruska Pál néven volt bejelentve mint cigány lókereskedő

és a Pesti-utca 11-es számu ház az övé volt. 1920-ban dolga akadt a hatóságokkal Tiszafüreden, ahol le is tartóztatták, de 100 ezer korona kaució ellenében szabadlábra helyezték. Ahogy kijött a fogházból, eladta a debreceni házát és megszökött. Az oláh hatóságok jelentése szerint Kolozsváron is tartózkodott, sőt az oláh hadseregben szolgálatot is tett. Az oláhok négyrendbeli orgazdaságért és kétrendbeli lopásért még most is körözik.

Trianoni gyászjelvény

kapható

40 fillérért

a Hajdufölld kiadóhivatalában.

Egy négyéves gyermeket halálra vertek a szülei

(A Hajdufölld tudósitójától.) A nagylétai községi orvos bejelentette a csendőrségnek, hogy a tegnapi napon *Darvay* József 4 éves fiucska sérüléseibe belehalt, mert a szülei annyira elverték.

A csendőrség bejelentette rögtön az esetet a debreceni kir ügyészségnek, honnan *Preineszberger* Jenő dr tanácselnök, vizsgálóbiró kiutazott dr *Horváth* Arthur törvényszéki orvos szakértővel a boncolást megejteni. — A vizsgálóbiró Nagylétán több kihallgatást eszközöl és Darvay József szülei ellen meginditja vizsgálatot.

Tizmillió lei kincstári pénz elsikkasztásával Budapestre szökött egy oláh százados

Budapest, december 10. A főkapitányság detektivjei a szokásos szállodarazzia alkalmával bevittek egy hibás magyarsággal beszélő egyént, aki magát *Nagy* Ferenc debreceni gazdálkodónak mondta. A főkapitányságon vallomása során azonban bejelentette, hogy ő Florescu Tódor, a III. oláh huszárezred kapitánya és azért szökött meg ezredétől, mert két társával együtt

16 millió leu kincstári pénzt sikkasztott el.

A rendőrségen feltünőnek tartják, hogy ez állitólagos sikkasztásról nem érkezett Romániából jelentés a magyar hatóságokhoz és ezért Florescut továbbra is őrizetben tartják, mert az sem lehetetlen, hogy a detektivek

kémet fogtak el,

aki csak azért hozta fel a sikkasztást, hogy ezáltal a kémkedés gyanuja miatt szabaduljon.

Regensburgban letartóztatták Biró Gyula debreceni müszerész sikkasztóját

(A Hajdufölld tudósitójától.) Nemrégiben történt, hogy egy Siti Gyula nevü ügynök Debrecenben Biró Aladár Arany János-utcai müszerésztől bizományba átvett hatszáz pengő értékü müszert azzal, hogy azt el fogja adni. Biró Aladár hosszu ideig várta az ügynök értesitését, de amikor az nem érkezett meg, feljelentést tett Siti Gyula ellen a rendőrségen. Itt meginditották a nagyarányu nyomozást a sikkasztó ügynök kézrekeritésére, de eredménytelenül. Megállapitották ugyanis, hogy Siti Gyulának még idejében sikerült kiszöknie Magyarország területéről. Erre a debreceni rendőrség nemcsak a hazai, hanem a külföldi redőrhatóságoknak is megküldötte a köröző levelet, Siti Gyula pontos személyleirásával. Ennek meg is lett a kivánt eredménye, amennyiben a Csehország határán levő Regensburg város rendőrhatósága most értesitette a debreceni rendőrséget, hogy Siti Gyulát Regensburgban sikerült elfogni és megkezdték a kihallgatását. A magyar hatóságok Siti Gyula kiadatása iránt meginditották a diplomáciai eljárást.

Minhogy a kiadatásnak semmi akadálya nincsen, a sikkasztó ügynököt rövidesen Debrecenbe hozzák.

A Kereskedő Társulat ötnapi elzárással akarja büntettetni a kirakatok elállóit

Érdekes beadvány a városi tanácshoz.

(A Hajdufölld tudósitójától.) A debreceni Kereskedő Társulat érdekes beadvánnyal fordult a városi tanácshoz. A beadvány aláirói elmondják, hogy Debrecenben egy veszedelmes szokás kapott lábra, mely sulyosan veszélyezteti a kereskedők érdekeit. Nevezetesen a főbb utcákon, különösen pedig a korzón az ácsorgók elállják a kereskedők kirakatait, megnehezitik az üzletbe való bejutást és háttal állva a kirakatoknak, meggátolják, hogy azokat a nagyközönség megtekinthesse. Ezzel lehetetlenné teszik, hogy a kereskedő bemutassa áruit. — Rámutatva az ebből származó hátrányokra, a Kereskedő Társulat azt kéri, hogy a városi tanács a kirakatok védelmére alkosson szabályrendeletet és mondja ki, hogy a kirakatoknak háttal való elállása tilos. Aki ez ellen vét, kihágást követ el és ötven pengő pénzbirságra vagy ötnapi elzárásra büntettetik.

A városi tanács hajlandónak mutatkozik arra, hogy a Kereskedő Társulat által javasolt szabályrendeletet megalkotja, azonban az ügyet előbb kiadta a kereskedelmi és iparkamarának véleményezés végett.

A legolcsóbb és legbiztosabb üzemü szántógép a

Viscor Diesel tractor

a modern technika vivmánya

Kérjen árajánlatot:

Általános Müszaki, Üzemgazdasági és Autótechnikai Vallalat

BUDAPEST,
PODMANICKY U 13
Telefon Teréz 221—52

Üvegkincs

Lehunyt pillám az arcod' érte,
Mint egy elomló, élő akarat,
Mikor egy este megcsókoltalak . . .

Nem éreztem a csókunk bünét.
A lelkem gyémánttal kiraktad,
Mikor a szived nekem adtad . . .

Hamis gyémánttal raktad ki a lelkem,
Üvegkincs volt, csak tündöklő-
salak . . .
Pergő könnyem közt mégis áldalak!

KAZATSAYNÉ LÁZÁR JOLÁN.

A böszörményi ref. Leányegyesület karácsonyi vásárja

(A Hajdufölld tudósitójától.) A hajduböszörményi ref. Leányegyesület lelkes tábora december 10-én d. u. 4 órai kezdettel karácsonyi vásárt tartott a közönség élénk részvétele mellett. A Leányegyesületnek kitünő és semmi fáradságot nem ismerő agilis elnöknőjének özv. *Nagy* Imrénének vezetése mellett az a célja, hogy mintegy 100 szegény gyermeket különböző ruhanemükkel Karácsonykor megajándékozzon. E célból gyüjtési akciót inditott, melynek befejező aktusaként a karácsonyi vásárjuk szolgált. Természetben kapott adományokat müvészi formában helyezték a közönség elé s ehez hozzájárultak a tagok áldozatkészségéből ajándékozott sütemények, torták, játékszerek s a gyönyörü müvészi kézimunkák. A müvésziesen feldiszitett nyereménysátorban *Kozma* Ili, *Bodnár* Magduska, *Zilahy* Teréz tevékenykedtek. A süteményes asztalnál özv. *Butyka* Boldizsárné tanitónő, özv. *Fülöp* Ferenzné urasszonyok kinálgatták izletes, finom süteményeikkel a vásárló közönséget. A csemegés asztalnál dr *Szabadkayné* fáradozott, *Juhász* Erzsike, *Tályai* Mariska és *Major* Róza segédkezett. A rendezésben és felszolgálásokban a Leánzegyesület, összes tagjai részt vettek s fáradhatatlanul hordták az izletes párolgó teát. A vásáron a Levente zenekar kitünő szakasza mulattatta és szórakoztatta a nagyszámu közönséget 11 óráig.

A M. Kir. Államsorsjáték huzása feltétlenül december 30-án

12.000 készpénz nyereményt sorsolnak ki.

A nyeremények számát és összegét lényegesen felemelték!

Főnyeremény

30.000 pengő.

Azután 10.000 P 5000 P, 2500 P, 2000 P, 1000 P stb., melyek mind **készpénzben** fizettetnek ki.

A sorsjegyek ára:

1 drb 2·— pengő, 5 drb. 10·— pengő.

Félsorsjegy 1·— pengő.

A nyerési esély természetesen annál nagyobb, minél több sorsjeggyel veszünk részt a játékban.

Kapható mindenden dohánytőzsdében, bank és sorsjátéküzletbe, postahivatalokban. Postai rendeléseket a pénz előzetes beküldése után azonnal teljesit a

Székesfővárosi m. kir. Pénzügyigazgatóság

Budapest, V., Szalay-utca 10. szám.

Hirdessen a Hajduföldben

HÍREK

1927 december 11 (Vasárnap)

Prot.: Árpád Kath.: Damáz p.

A Meteorológiai Intézet jelentése: Időjóslás: Inkább felhős idő, lényegtelen hőváltozással és kisebb lecsapódásokkal.

Városi muzeum nyitva 9—1-ig. Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 10—12-ig.

Gyógyszertárak közül délután és éjjel szolgálatot tartanak: Megváltó, Arany Angyal, Sas, Tisza.

—

1927 december 12 (Hétfő.)

Prot.: Gabriella Kath.: Ottilia sz.

Városi muzeum 9—12-ig 2—4-ig. Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 10—1-ig, délután 4—7-ig.

Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Kigyó (Piac-u 33 Arany Angyal (Piac-u. 50.) Reménység (Csapó-u. 22.) Sas (Hatvan-u. 70.) Bocskay (Cegléd-u. 22.) Tisza (Péterfia-u. 76.)

A Ker. Liga választmányi ülése és vitaestje

Az Egyesült Ker. Nemzeti Liga hétfőn, december 12-én délután 6 órakor tartja az egyesület dísztermében a havi

választmányi ülését,

melyre az összes választmányi tagok megjelenését kéri az elnökség.

December 13 án kedden délután fél 6 órakor veszi kezdetét a Ker. Liga

harmadik vitaestje,

amelyen tovább tárgyalják dr Bessenyei Lajos „A magyar néplélek válsága" cimü tanulmánya által felvetett problémákat. A vitaestre vendégeket is szivesen lát az egyesület. Belépés dijtalan.

—

— **Magoss György polgármester betegsége.** Megirtuk már, hogy Magoss György polgármestert csütörtökön este baleset érte és a polgármester inszakadást, valamint kisebbmérvü csontrepedést szenvedett. Értesüléseink szerint a polgármester állapota egyáltalán nem sulyos, de két hétig nem hagyhatja el a lakását. Ezidő alatt, mig a teljes gyógyulás bekövetkezik, Vásáry István dr főjegyző helyettesiti a polgármestert.

— **A „Szülők Iskolája"** ma délután fél négy órakor a homokkerti ref. Olvasó-körben tartja előadását.. Tóth Árpádné tanitóképzőintézeti tanár „Az anya a munkás otthonában" cimén foglalkozik a családi élet szociális, gazdasági viszonylataiban az anya szerepével, jellemével, életével. Előadását vetitőképek bemutatása követi.

— **Keresztesi Kiss József dr** Debrecen sz. kir. város tb. főügyésze ügyvédi irodáját megnyitotta Debrecenben Ferenc József ut 28/b. sz. alatt: Városi bérház, bejárat a Gambrinus étterem mellett.

— **Előfizetési felhivás.** — Kövér Gyula, a Homokkert egyik vezető egyénisége a lapokban elszórt közleményeire, amelyek a régi Debrecen alakjait rajzolták meg, könyvalakban jelentet meg. A könyv cime kifejezője tartalmának: Képek a régi Debrecenből. A közelesen megjelenő münek előfizetési ára 1 pengő 50 fillér. Bolti ára 2 pengő lesz. A müre előfizetni a szerzőnél, Kövér Gyula, Homokkert lehet.

— **Tükörgyártás, üvegcsiszolás, kirakatok tükrözése, autók, autóbusz üvegezése Sipkovits, Szív-utca 15. sz. Telefon 356.**

— **A gör. kath. Legény-egylet közgyülése.** A debreceni görög katholikus Legény-egylet 1927. évi közgyülését, amely már szabályszerüen összehivatott, december 11-én vasárnap délután 4 rakor tartja. (Vigkedvü M.-utca 4. fsz. 1. ajtó.) Tárgysorozat: A titkár, könyvtáros és pénztáros évi jelentése. Zárszámadás és a jövő évi költségvetés tárgyalása. A tisztikar részére a felmentvény megadása; a választmány, tisztikar és számv. bizottság lemondása. Uj választások megejtése. Alapszabályzati ügyek. Inditványok tárgyalása. A közgyülésen — az alapszabályzat rendelkezése szerint — részt vehet minden egyleti tag.

— **Elrendelték egy gyanus körülmények között meghalt fiatalasszony felboncolását.** A tegnapi napon mérgezési tünetek között Derecskén meghalt Végh Imréné született Mezey Mária asszony. A derecskei csendőrség jelentésére dr Preineszberger Jenő vizsgálóbiró elrendelte az asszony holttestének felboncolását. A boncolást dr Horváth Arthur törvényszéki orvosszakértő fogja végezni. Ez a vizsgálat lesz hivatva eldönteni, hogy Véghné halálesete bünténnyel van-e összefüggésbe.

— **Egy 12 éves gyermek ellopta a motorbicikli akkumulátorát.** A multkoriban ifj. Vértessy István debreceni földbirtokos az utcai fasori sétányban hagyta a motorbiciklijét. Amig bent volt az egyik házban, ellopták a motorbiciklijéről az akkumulátort. Vértessy feljelentette az ismeretlen tolvajt a rendőrségen, ahol széleskörü nyomozást inditottak meg a tolvaj elfogására. A Hungária főgépésze tegnap gyanusnak talált egy fiatal 12 éves fiut, aki az akkumulátorral a kezében a mühelyben ólálkodott. Átadta a rendőrnek a gyereket, aki bevallotta, hogy ő lopta el a motorbicikliről az akkumulátort.

— **Fővárosba utazó olvasóinknak páratlan kedvezményt nyujt a Keleti pályaudvarral szemben levő, elsőrangu Park-szálloda, amennyiben a szobák árából 20 százalék, az éttermi árakból pedig 10 százalék engedményt ad kiadóhivatalunkban dijmentesen kapható utalványok ellenében. Egyben felhivjuk a Park-szállodának lapunk más helyén olvasható hirdetésére szives figyelmét.**

— **Rádió-müsor.** December 11. Vasárnap. Budapest. D. e. 9: Ujsághirek, kozmetika. 10: Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. Prédikál Szabó Imre, a fasori ref. templom lelkésze. 11.45: Pontos időjelzés. 12: Szimfónikus zenekari hangverseny a Zeneművészeti Főiskola kupolatermében. Vezényel Unger Ernő karnagy. Közreműködik Stampf Anette operaénekesnő. D. u. 3.30: Mezőgazdasági előadás. Bakó Gábor, a m. kir. kisérletügyi állomás vezetője: Küzdelem a gyümölcsöskert kártevő rovarai ellen. Az előadás előtt az I. oszt. profiliga-mérkőzések félidejének, az előadás végén a mérkőzések végeredményének közlése. 4: Oszkár bácsi mesél a gyermekeknek. 4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 5: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult kamarazenekar hangversenye. Vezényel Komor Vilmos karnagy. 6.30: Sziklai József, a Városi Szinház müvésze kuplékat énekel. Zongorán kisér Polgár Tibor. — Emlékbeszéd Bem tábornokról. Elmondja Gyula diák. 7.30: A gróf Bethlen-család története. Lukinich Imre dr egyetemi r. tanár nagy történeti müvének ismertetése. Tartja Török Pál dr., a Tudományos Akadémia könyvtárnoka. 8.30: Limanova-emlékünnep. I. A történelem. A limanovai csata, annak stratégiai jelentősége és hatása. II. A legenda. (Dramatizált falusi kép.) Irta Gyula diák.

Külföld. Bécs (517.2 és 577.) D. e. 10.15 Gyermekkórus. 11: Szimfónikus hangverseny D. u. 4: Hangverseny. 7: Kamarazene. 8.05: Lehár: Paganini. Operettelőadás. Berlin (483.9). D. e. 9: Reggeli ünnepség. 11.15: A rendőrség karácsonyi hangversenye. D. u. 4.30: Szórakoztató zene. 8.30: Advent-est. 10.30: Tánczene. Boroszló (322.6). D. e. 8.30 Hangverseny. 11: Evangélikus istentisztelet. 12: Karácsonyi zene. D. u. 4.20: Adventi ünnepség. 8.10: Vidám Hans Reimann-est. 10.15 Tánczene. Majna-Frankfurt (428.6.) D. e. 8.30: Reggeli ünnepség. 12 és d. u. 4.30: Hangverseny. 8.30: Lehár: Fraskvuita. Operettelőadás, utána tánczene. Prága (348.9). D. e. 11: Matiné. 12 és d. u. 4.30: Hangverseny. 7.30: Szimfónikus hangverseny. 10.20: Szórakoztató zene. Róma (450). D. e. 10.15: Egyházi zene. D. u. 5: Hangverseny. 8.45: Donizetti: Don Paskvuale. Operaelőadás. London (361.4). D. u. 4.30 Hangverseny. 10.05: Oktett-hangverseny.

— **Ügyvédi határidőnaptár** 1928. évre kétféle alakban megjelent, kapható **Antalfy József** könyvkereskedésében. Telefon 612.

— **Képkeretezést olcsón művészies en készit Blattner és Szabó Kossuth u 4.**

— **Erdélyi karácsonyfák** kaphatók Kossuth-utca 11., Kardos-ház udvarán. Simkovitsnál.

Vasárnapi istentiszteletek

Istentiszteleti rend a református templomokban vasárnap:

Nagytemplomban d. e. 9 órakor dr Révész Imre, 11 órakor Tomay Dezső, fél 1 órakor lev. ifj. istentiszt. Kardos László, d. u. 5 órakor Bagdy Dániel. — Kossuth-utcai templomban d. e. 10 órakor Magyar Bertalan, d. u. 5 órakor Madar Zoltán. — Árpád-téren d. e. 10 órakor Uray Sándor, d. u. 2 órakor Magyar Bertalan. — Ispotály-templomban d. e. 10 órakor Szele György, d. u. 5 órakor Molnár Ferenc. — Homokkertben d. e. 10 órakor Márki Kálmán. — Szegényházban d. e. 10 órakor Halász András. — Ref. felső leánynevelő intézetben dr Boér Károly. — Nyulasi barakk d. e. 10 órakor Bagdy Dániel. — Szepesen Siposs Imre. — Hármashegy: Kántor József. Macs: Konrád Zoltán.

A római katholikus templomban:

Rendes vasárnapi szentmiserend. Délelőtt fél 10-kor nagymise, szentbeszédet mond Kovács Sándor. Utolsó mise fél 1 órakor. Délután fél 4-kor szentolvasó és litánia. A prédikációt Takácsy Dénes tartja.

Az evangélikus templomban

az istentiszteletet f. hó 11-én, vasárnap d. e. 10 órakor Labossa Lajos vallástanár tartja. Gondoljunk a szegényekre!

Istentiszteletek sorendje a görög szertartásu róm. kath. templomban:

7 órakor reggeli istentisztelet, 8-kor diákmise, 9-kor katonamise, 10-kor nagymise, prédikál Papp Gyula parochus, szt. széki tanácsos, fél 12-kor csendes mise. D. u. 3-kor vecsernye, utána 4 órakor a Mária-kongregáció kulturdélutánt rendez sz. Miklós halálának 1600 évés évfordulójának tiszteletére. Belépődij nincs; kegyes adományokat szivesen elgogadunk a szegények krácsonyi felsegélyezésére.

—

— **A reáliskola mai karácsonyi ünnepélye.** Ujra fel kell hivnunk olvasóink figyelmét a reáliskola mai ünnepélyére, mert őszintén kivánjuk, hogy minél többen jelenjenek meg ott a nagyközönség köréből is, nemcsak az iskola szükebb köréből. Az ottani Vörös Kereszt feladatához képest nagy buzgósággal fáradozik az egészségügyi ismeretek terjesztésén. Most is kiváló szakember fog a szülőkhöz szólani Várady-Szabó dr személyében. A müsor többi száma is gyönyörködtető és élvezetes, a müsort követő teán pedig a legkellemesebb órákat fogják tölteni a jelenlevők.

— **A világhirü Lehner kvartett** december 17-iki hangversenyére jegyek Méliusnál. A Zenekedvelők Körének tagjai a szokásos kedvezményben részesülnek.

— **Kelemen Béláné női divatterme** Szappanos-utca 3.

— **Uriasszonyok, urileányok** szabni-varrni tanulnak Laborfalvy Márkos Lujzánál, az elegáns hölgyek divatszalonjában, Rákóczi-u. 41. szám.

— **Hó- és sárcipők javitását legjobban készitik Molnár Testvérek,** Nagytemplomnál. Telefon 727.

— **Lapunk Budapesten állandóan olvasható a Park szálloda kávéházában. VIII., Baross-tér 10.**

A megelégedett vevő a legjobb reklám!

Áruházunkban minden vevőt ugy szolgálunk ki, hogy megelégedetten távozzék.

METROPOL áruházban

Budapesten, VII., Rákóczi-ut 56. sz.

A Keleti pályaudvar mellett.

VÁSZON, SZÖVET ÉS SELYEM RAKTÁR.

Külön vidéki osztály, postai szétküldéssel.

Salvator forrás!

Kellemes ital üditő, gyógy- és asztali viz

VESE, HÓLYAG, RHEUMA BETEGEKNEK

TERHES ÉS SZOPTATÓNŐKNEK NÉLKÜLÖZHETETLEN

SAVOLDÓ VASMENTES

Kapható mindenütt.

Fizessen elő a Hajduföldre

— **Vér-, bör- és idegbajosok** a természetes „Ferenc József" keserűvizet igen jó eredménnyel használják. Az orvosi tudomány legjelentékenyebb elméi irják, hogy a **Ferenc József** viz hatásával minden tekintetben meg vannak elégedve. Kapható gyógyszertárakban, drogériákban és füszerüzletekben.

— **Karácsonyfa-ünnepély a róm. kath. gimnáziumban.** A Svetits-intézeti Szivgárda és Leányszövetség a szegény iskolásgyermekek megajándékozásával kapcsolatosan karácsonyi előadást rendez a róm. kath. reálgimnázium disztermében december 17-én, szombaton délután fél 5 órai kezdettel. A rendkivül tartalmas müsor kiemelkedő pontjai: a növendékek énekkarának több alkalmi éneke, a gárdisták és leányszövetségi tagok szavalata, zongora-, hegedü- és gordonkaszámai, Takácsy Dénes ünnepi beszéde és „A gyermek szállást keres" cimü szindarab csaknem 40 szereplővel. A szombati előadást kizárólag felnőttek részére rendezik. Belépődij nincs. A müsor kötelező megváltása 50 f. 19-én, hétfőn d. u. 3 órai kezdettel az előadás megismételtetik az ifjuság részére. A müsor megváltása ezalkalommal 20 f. Felhivjuk a tisztelt szülők és érdeklődők szives figyelmét arra, hogy mindkét előadási napon d. u. 3 órától kezdve a főgimnázium I. emeleti folyosóján karácsonyi ajándékul katholikus irányu szép mesés és ifjusági könyvek, imakönyvek, értékes kegytárgyak és játékok vásárolhatók a Jézus Szive-ház és a szegény gyermekek javára.

— **A közelgő ünnepekre** ajándéknak szánt fényképeit **Berzéki** mütermében készittesse, Piac-utca 38., a főposta mellett. Telefon 11—35.

SZINHÁZ

A Csokonai szinház müsora.

Vasárnap délután fél 4 órakor: **Csattan a csók.** Mérsékelt árak. Csak felnőtteknek.

Vasárnap este fél 8 órakor: **Fecskefészek.** Harmadszor. Bérletszünet.

Hétfőn A) bérlet: **Fecskefészek.**

Kedden B) bérlet: **Fecskefészek.**

Szerda délután 3 órakor: **A biboros.** Történelmi szinmü. A Mediciek korából. Ifjusági előadás.

Szerda este fél 8 órakor: **Kossuth.** Hegedüs Loránt szenzációs ujdonsága. Bérletszünet.

Csütörtökön délután 3 órakor: **A biboros.** Zóna-előadás.

Csütörtök este A) bérlet: **Kossuth.** Másodszor.

Péntek B) bérlet: **Kossuth.**

Szombat C) bérlet: **Kossuth.**

A szinházi iroda hirei:

Ma, vasárnap délután három előadást tart a Csokonai Szinház. I. Délelőtt fél 11 órakor: Mükedvelői előadás. II. Délután pont fél 4 órakor: Csattan a csók. Mérsékelt árak. Csak felnőtteknek! III. Este fél 8 órakor bérletszünetben: **Fecskefészek.**

A szinház igazgatósága ezuton ujból figyelmezteti a t. szülőket, hogy serdülő gyermekeiket semmi körülmények között se engedjék a a **Csattan a csók** ma délutáni előadására! Elek Ica, Ferenczy Marian, Torma Guszti, Turbók Rózsi, Halasiné, Fülöp Sándor, Szirmai Vilmos, Szigethy Andor, Antók Ferenc, Rajz Jancsi, Szigeti Jenő remek szerepeket játszanak a **Csattan a csók** ma délutáni előadásán. Kacagó délután, pontban fél 4 órakor!

Ma, vasárnap este fél 8 órakor bérletszünetben, holnap hétfőn A) bérletben, kedden este fél 8 órakor B) bérletben: **Fecskefészek.**

Sajtó és közönség egyöntetü véleménye, hogy a **Fecskefészek** c. Granichstaedten-operett az utolsó évtized egyik legpoétikusabb, legdusabb melódiáju darabja.

Kacagás, vigság, humoros jelenetek egész sorozata tarkitja a szentimentális, romantikus, bájos történetet. A kis Bakoss Ilus a kis herceg szerepében igazán ennivaló és játékával könnyeket csal az emberek szemébe. Timár Ila gyönyörü hangja és nagyszerü éneke, Antók férfias hercege fénypontjai az előadásnak, melyet Remete valóban elsőrangu rendezése fővárosi nivóra emel. Fülöp Sándor, Szirmai Vilmos, Szigethy Andor és a hülye herceg szerepében Szigeti Jenő gondoskodnak a közönség mulattatásáról.

Jegyek a **Fecskefészek** előadásaira válthatók.

Ifjusági előadások. Szerdán és csütörtökön délután pontban 3, három órakor: **A Biboros.** c. Parker-dráma szerepel játékrenden. A Borgiák és Mediciek korában játszódó érdekfeszitő darab cimszerepében Forgács Sándor nagyszerü alakitó képességével fog megérdemelt sikert aratni. A női szerepekben Herman Manci, Kondrát Ilona, Szathmáry Margit külön-külön is elsőrangu produkcióikkal járulnak hozzá a **Biboros** nagy sikeréhez. Szirmai, Rajz Ferenc, László Gyula, Szigeti, Mihályi Ernő brilliáns szerepeket játszanak. A Biboros jegyei ezentul délelőtt a rendes pénztárnál, délutánonként pedig a jobboldali pénztárnál.

Kossuth. Hegedüs Loránt szenzációs szinmüve szerdán este kerül bemutatásra Forgács Sándor, Szirmai, Rajz Ferenc, Halasi Mariska és Kardoss Géza főszereplésével. Jegyelővétel.

Mozgószinházak közleményei:

Péntek—vasárnap:

VIGSZINHÁZ

Világfilm!

BIRÓ LAJOS világhirü regénye nyomán:

HOTEL IMPERIAL

a magyar hősiesség és gavalléria himnusza 1 felvonásban.

Rendezte: Erich Pommer felügyelete alatt **MAURICE STILLER.**

A főszerepben POLA NEGRI

Megelőzik:

Ne add a bankot és Két jó mákvirág bohózatok.

URÁNIA

Paradicsom

egy nászajándék története 8 felvonásban

Főszereplők: MILTON SILLS, BETTY BRONSON és NOAH BERRY.

—

Megelőzi:

Daniel az oroszlánok között

vidám história 8 fejezetben

A főszerepben DOUGLAS MAC LEAN.

APOLLO

Kizárólag csak felnőteknek!

HARRY LIEDTKE a főszerepben:

Az utolsó ejszaka

egy szerelmes hercegnő regénye 8 fejezetben.

Szereplők: LILI DAMITA, PAUL RICHTER.

—

FÉRJEK VIGYÁZZATOK!

(Divat bolondok.)

Modern erkölcsrajz 7 felvonában.

A főszerepben MAE BUSH.

Előzetes jelentés:

Hétfő—kedd:

Vigszinház: Világattrakció! A nagyváros szimfoniája, 7 változatban. Ez a film absolut film: nem játszák szinészek, nincs cselekménye, mesterséges beállitások és kulisszák sincsenek benne. Ez a film maga az élet. Megelőzi a kisérő müsor.

Apollo: Két sláger: Vigest! Az éjféli menyasszony, vigjáték 7 felvonásban, a főszerepben Marie Prevost. — Herceg Herzog, bonyodalmak 8 felvonásban, a főszerepekben Hans Junkermann és Werner Futterer.

METEORBAN

Vasárnap:

Az éjféli látogató.

Kaliforniai történet Rin-Tin-Tin főszereplésével.

És a kisérő müsor.

Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

TESTNEVELÉS

A DEAC birkozó versenye

Ma este pontosan fél 7 órai kezdettel rendezi a DEAC birkozó és sulyemelő versenyét a DTE Péterfia- 76. sz. tornacsarnokában.

A versenyen a következők vesznek részt: Pehelysuly: Sóváry József, Kovács János DMTE, Weisz Béla DVSC, Nagy Kálmán, Csermeg József DTE. Könnyüsuly: Lénárt Antal, Selyem Lajos DMTE, Tunyogi László, Lengyel József DVSC, Pap István, Szőke József DTE. Kisközépsuly: Ferenczy Lajos, Piroska József DMTE, Salamon Sándor, Szabó József DTE, Mikó László, Vass Pál DVSC. Nagyközépsuly: Illés István, Mező István DMTE, Nyitrai Kálmán DVSC, Lebivocs Sándor, Bartha Gábor DTE.

Az uj nemzetközi szabályok szerinti sulyemelést Brassay Károly, Magyarország legjobb sulyemelője fogja bemutatni. A verseny keretében bonyolittatik a DEAC 1927. évi házi birkozó bajnoksága is, melyen részt vesznek a DEAC összes jóképességü versenyzői.

A DEAC évzáró klubvacsorája. A Debreceni Egyetemi Athletikai Club december 17-én, szombaton este 9 órakor a Gambrinus étteremben tartja meg évzáró klubvacsoráját melyre a club tagjait és barátait ezuton meg hivja. Vacsora után tánc reggelig. Teriték ára 3 pengő. Előjegyzések Görgey József ur által eszközölhetők (dr Ruszka István ügyvédi iroda, Király-u. 2. Telefon 12—60.)

VÖRÖS ÉS FEHÉRBÁRCAS

LÓHERE és LUCERNAMAG

a Magyar kir Állami Vetőmagvizsgáló Állomás által ólomzárt 100, 50, és 25 kg.-os zsákokban kapható az

Angol Magyar Bank rt. magosztályánál

Mautner Ottón magtermelő és magkereskedelmi képviseletnél,

Debrecen, Ferenc József-ut 63.

Igyál KATHREINER-féle KNEIPP malátakávét

Tegyél próbát egy héten keresztül és meglátod, hogy később is mindenkor ezt fogod inni és mindenkor meg leszel elégedve!

Budapestre utazik?!

20 százalék engedményt kap, mint ezen lap előfizetője olcsó szobaárainkból,

10 százalék engedményt kap, olcsó éttermi árainkból. (Kitünő házikonyha!)

5 pengőt megtakarit autótaxi költséget, mert gyalog átjöhet egy perc alatt a pályaudvárról.

Otthon érzi magát jól fütött szobáinkban.

Elsőrendü kiszolgálás, szigoru családi jelleg.

Saját érdeke ezen előnyök folytán, hogy okvetlen nálunk szálljon meg

Grand Hotel Park Nagyszálloda BUDAPEST,

VIII. Baross-tér 10. szám

A Keleti pályaudvar érkezési oldalával szemben.

A TŐZSDE

A pengő Zürichben 90.70

Budapst 90.70, Berlin 123.60, New-York 517.75, London 2527.75, Páris 20.38 és fél, Milano 28.12 és fél, Prága 15.35, Belgrád 9.14, Szófia 3.74 és fél, Bukarest 3.21, Varsó 58.15, Bécs 73.05, Amsterdam 209.40.

Hivatalos devizaárfolyamok.

Egy angal font 27.84—27.99, száz „belga" 79.80—80.10, száz cseh korona 16.87—16.95, száz dán korona 152.90—153.50, száz dinár 10.01—10.07, száz dollár 568.50—570.50, száz francia frank 22.50—22.70, száz lengyel zloty 63.85—64.15, száz hollandi forint 230.55—231.55, száz lei 3.50—3.56, száz lira 30.95—31.15, száz német márka 136.05—136.55, száz osztrák schilling 80.35—80.70, száz norvég korona 151.75—152.35, száz svájci frank 110.20—110.60, száz svéd korona 153.90—154.50 pengő. — A nemesfémpiacon a magánforgalomban a huszkoronás aranyat 23—23.10, az ezüst egykoronást 0.40—0.42, a forintost 1—1.10, az ötkoronást 2—2.10 pengővel jegyezték.

Gabonatőzsde.

A készárupiacon az irányzat ingadozó volt és az árak kialakulása attól függ, hogy a kinálat, vagy pedig a kereslet kerül-e tulsulyba. A tőzsdeidő elején ugyanis mindkét részről nagy tartózkodás volt tapasztalható. A tiszavidéki buzát 30.40—31.45, az egyéb származásu buzát 30.25—31.25 pengővel jegyezték névlegesen fajsuly szerint. A rozs ára 29.30—29.50 pengő között mozgott.

A liszt- és őrleménypiacon a malmok nem változtatták meg lisztáraikat.

A terménycikkek piacán csak a zab iránt volt élénkebb a kereslet s ennél a cikknél az irányzat meg is szilárdult. A zabot budapesti paritásban 24.75—25.50 pengővel keresték állomáson s ilyen áron el is adtak egy-két kisebb tételt. Az árpafélék piacán a takarmányárpát 26.50—27.25 pengővel jegyezték, sörárpáért pedig 31 pengőt kértek. A magpiac üzlettelen volt.

Állatvásár.

A sertésvásáron lanyha volt az irányzat. Árak: Ia öreg zsirsertés 1.48—1.50, IIa 1.40—1.44, fiatal nehéz 1.54—1.58, kivételesen 1.62, közép 1.42—1.46, könnyü 1.24—1.32. [illegible] közép 1.34—1.38, angol uraszáti hus-sertés 1.50, angol szedett 1.28—1.32, süldő 1.36 pengő kg.-ként. Szalonna nagyban 1.60, hus 1.96—2.10, zsir 1.94 pengő kg.-ként. — A borjuvásáron az árak 4 fillérrel csökkentek. Árak: borju elsőrendü 1.60—1.78, kivételesen 1.82, másodrendü 1.44—1.56 pengő kg.-ként.

Szőrme dolgait
legolcsóbban beszerezheti és
szőrmebundáját átalakithatja
a legujabb divat szerint
Rőváry szücsmesternél,
Piac-utca 42. Pannonia-udvar

Steiner Ingatlaniroda közleménye:
Házak, telkek lakások és üzlethelyiségek a város minden részén a legjutányosabban kaphatók. Keresek ügyfeleim részére kisebb és nagyobb házakat és lakásokat kertekben is.
Iroda Piac-u. 19. II. em. Telefon 6-24.
Jókarban levő sötétkék férfi öltöny, egy barna átmeneti kabát, egy bundabéleles télikabát közép ermetre eladó. Értekezni lehet Steiner ügynökségi iroda Piac-utca 19. II. em.

A karácsonyi vásár megkezdődött!
Petrik Károly és Társa
rőfös és rövidáru üzletében
Debrecen, Szent Anna-utca 5.
Az eddigi olcsó árainkból még külön engedményt adunk a T. vevőinknek.
Maradékok rendkivüli olcsó árban!

Schuschitzky János és Társa
szállit — kivánságra zsákban — legolcsóbban
elsőrendü valódi salgótarjáni eredeti I^a porosz kőszenet
Iroda: Szent Anna u. 7 T. 12-4-8. Raktár: Máv. Külsőfatér. T. 12-62.

Fajborok sajáttermés
23 évi palack érett 1·80 pengő,
26 évi 1·50 pengő literenként is
ARANY JÁNOS-UTCA 30.

A hirneves „CORMICK" t.herautók és „CORMICK" petroleumtraktorok
elpusztithatatlan kitünő anyaguk, utólérhetetlen tökéletes szerkezetük és végtelen cseké.y üzemköltségük révén **versenyen kivül állanak.**
Kizárólagos képviselet és állandó nagy alkatrészraktár
Ráhmer Sándornál Debrecen, Piac-urca 43.
Telefon: 962. Telefon: 962.

Hirdessen a Hajduföldben!

Mutassa meg rossz fogát, müfogát Váry Jánosfogmütermében Darabos-u 18. Kollégium mögött

A debreceni m. kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság.

Tk. 15914/1927. szám.

Árverési hirdetmény kivonat

Fekete Zoltán végrehajtónak Muc a Bálint egyeki lakos végrehajtást szenvedő ellen inditott végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 304 pengő tőkekövetelés és járulékai behajtása végett a debreceni kir. járásbiróság területén levő, Egyek községben fekvő s az egyeki 827. sz. tkvi betétben A I. 1—2. 4. sor 2214/4. hr. szám i. h. 1096 négyszögöl területü szántóra és az 1270 sz. betét A. lapján bevezetett közös nádasból járó 15/20836. részre 3395 P. kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést **1927. évi december hó 28. napján délelőtt 10 órakor** Egyek község házánál fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlan a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem adható el.

Az árverezni szándékozók kötelesek bánatpénzül a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számitott óvadékképes értékpapirokban a kiküldöttnél letenni, hogy a bánatpénznek előleges birói letétbe helyezéséről kiállitott letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláirni. (1881. LX. t.-c. 147., 150., 170. §§; 1908. XL. t.-c. 21. §.)

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb igéretet tett, ha többet igérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapitott bánatpénzt az általa igért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni. (1908. XLI. 25. §.)

Debrecen, 1927 október 13-án.

Koós György s. k.
kir. járásbirósági alelnök.

A kiadmány hiteléül:
Kardossy
irodatiszt.

Sátár Miklós épület és müasztalos, vas és villany-szerelési vállalata. — Darabos-utca 50. sz.

szappanfőzéshez
legmagasabb foku garantált minőségü nagyon olcsón kapható:
STERN festéküzletében
Piac-u. 10. (Bikával szemben.)
! Saját érdekében ! győződjön meg.

Vitéz Homoródi (Hampel) Jenő
épületüvegezési és képkeretező vállalat
Debrecen, Péterfia 37. Telefon 11—54.

75
pengő
Hosszu fekete kabát
saál-szőrme
galléral.

Tisztelettel meghivjuk Önt
és b. hozzátartozóit a november 28-án kezdődött
Karácsonyi nagyvásárunkra.
Minden vételkényszer nélkül. Ez alkalommal forgalomba hozzuk az 1927. év legutolsó divatu Városi bundákat, Szőrme bundákat, Szőrme bekecseket, Bőrkabátokat, Átmeneti felöltőket, Rövid sport és gazdász kabátokat, Smoking, fekete, kék és szines öltönyöket, ugyszintén fiu és gyermek ruhákat valamint téli kabátokat.
Hajdusági férfiruha áruház
Piac-utca 67. szám. Megyeházzal éppen szemben.
Árainkat mélyen leszállitottuk, tekintettel az **enyhe** időjárásra!

Mindenféle bel- és külföldi

szén, koksz, tojásbrikett és tüzifa

bükk és tölgy csontszáraz minőségben

Retorta bükkfaszén

kicsinyben és nagyban házhoz szállítva is

Gabányi Sándor utóda

LÁNG MIKLÓS

Debrecen legrégibb cégénél a legolcsóbb napi áron beszerezhető.

Csapó-utca 28. Telefon 4-49.

Deo. 31-ig mélyen leszállított árak!

Crepp de chin Prima	7 98
Taftalin	4·68
Eolin 100 széles	4 68
Kalapbársony	3 98
Skot kelme 100 széles	2 78
Angol kelme 100 széles	2 78
Cord bársony prima	3 68
Divatos flanell	1 68
Tenis flanell 75 széles	1·08
Vászon	88
Lepedő vászon 150 széles	2·38
Lepedő vászon 180 széles	3 88
Kloth paplanra 140 széles	3 58
Etamin 150 széles	1.88
Grenadin 150 széles	3 88
Selyem schal divatos	2·48
Futószőnyeg prima	2·88
Sport socni	3·98
Paplan	16·88

a

„Béke áruház"-ban

Szent Anna-utca 2. szám.

Karácsonyi és újévi meglepetés

TEGDES JÁNOS

Péterfia-utca 42.

Hosszú fekete télikabát bársony gallérral merték után 69 P-tól

Fekete városi bunda pitlsob bélléssel és szőrme gallérral merték után 79 P-tól

Sötétkék vagy fekete férfi öltöny merték után 59 P-tól

Tüzifa

legjutányosabban beszerezhető a Tüzelő- és Épületfa Kereskedelmi R.-T.-nál

DEBRECEN,

Sas-utca 4.

(Kölcsönös Segélyző palota.)

Valódi Perzsák

és másféle szoba szőnyegek, ágyelők és összekötők, különféle futók, hencserátvetők, ágy és asztalteritők, függönyök, paplanok, takarók, butorszövetek, kókuszfutók, lábtörlők, linoleum, lópokrócok, halinák, angorabőr

óriási választékban megérkeztek!

„Takarékosság" könyvecskével lehet részletre vásárolni.

HORN és ERDÉLYI Debrecen, Rossuth-utca 19. sz.

Csokonai szinházzal szemben. Szabott árak!

Debreceni Üvegkereskedelmi rt. Rózsa u. 2.

Üveg, porcellán, lámpa, diszmüáruk és háztartási cikkek nagy raktára.

Karácsonyi ajándéktárgyak

Altwien, meisseni, Rosenthal étkezőkészletek, nippek, vázák, kristályüveg, berndorfi alpacca evőeszközök, chinaezüst asztárgyak

óriási választékban.

Hatóságilag engedélyezett végkiárulás

a jelenlegi helyen üzleti felosztás miatt

Nádudvari Lajos cégnél

Ferencz József-ut 26. szám alatt,

hol az összes raktáron levő gyapju férfiruha szövetek, selymek, vásznak, schiffonok, asztalnemüek, zefirek, kanavásznak, kartonok, barchetek, kazánok, kötött áruk, harisnyák, kesztyük, esőernyők, csipkék, mindenféle rövidáruk, bőr redikülök és minden itt fel nem sorolható cikkek a legolcsóbb gyári áron szerezhető be csak rövid ideig, amig a készlet tart.

Mindennemü felvilágositást

kapcsolási vázlatot dijtalanul ad

SIMON JENŐ

RÁDIÓ, VILLAMOSSÁGI SZAKÜZLET

József kir. herceg-utca 3. Bika-fürdő bejárata mellett. Telefon 13-22.

a budapesti Barta és Tsa céghelyi képviselője

DUS VÁLASZTÉK-

BOSZNAY J. és TÁRSA

női és férfidivat áruháza, Kossuth-u. 5.

A karácsonyi és ujévi vásárral kapcsolatban dec. 31-ig

nagy occasio eladást rendez.

Az üzlet átszervezése alkalmából a legdivatosabb cikkekkel felfrissitett óriási raktárát nayy tömegben bocsátja a legelőnyösebb árakon a vevőközönség rendelkezésére.

Olcsó szabott árak!

Ház és földtulajdonosok!

Kölcsönöket

hosszu és rövid lejáratra előnyösen folyósit

Bleuer Imre Bankháza

Plac-utca 77

Épület- és butorvasalások, fournérok

BÉSZLER LAJOS-

nál Széchenyi-utca . szám.

NE VEGYEN

kalapot addig,

amig meg nem nézte

M. Nagy Mihály

férfi és női kalap nagy raktárát.

Csapó-utca 17. (Szinházi átjáró.)

Alakitások gyorsan és pontosan készittetnek.

OLCSÓ ÁRAK! PONTOS KISZOLGÁLÁS!

Karácsonyra Fésü és manikurkazetták, parfümök, kölnivizek, szappanok és puderek a legolcsóbb árban kaphatók

TÓTH EMIL

„SZENT ANNA" DROGÉRIÁJÁBAN

BATTHYÁNY UTCA.

Libándi A.

modern gépekkel felszerelve

fest, mos, tisztit

legolcsóbban. Vidékieknek postán soronkivül. Tömegmunkát vállal

DEBRECEN, PÉTERFIA-UTCA 4. SZ.

Gyászruhákat 24 óra alatt készitek!

Legolcsóbb kölcsönt

földbirtokra és házakra folyósit, kényszerkölcsönkötvényeket és egyéb értékpapirokat, valamint régi magas kamatu kölcsönöket alacsonyabb kamatura átcserél

Pécsi Henrik bankháza

Debrecen, Deák Ferenc-u. 2.

Kühne-féle gépraktár mellett.

Telefonszám: 15—70.

Tóth Gyula vasnagykereskedése

Debrecen, Városházépület. Telefonszám: 29.

A legszebb és legcélszerübb karácsonyi és ujévi ajándéktárgyak

Korcsolyák minden nagyságban és kivitelben. — Vadász, céllövő, flobert és légfegyverek, töltény és fegyvertáskák. — Thermos palackok és mindennemü vadászati felszerelések. Lombfürész szerszámok és különféle lombfürész deszkák és gyermek játéktárgyak.

Zománcozott és aluminium főzőedények, továbbá alpacca evőeszközök, legdiszesebb kivitelü fa- és széntartók nagy választékban.

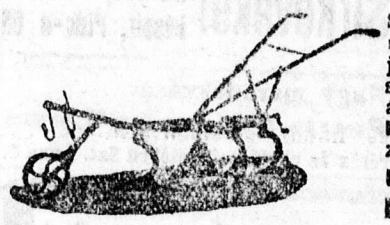
Csapó 28. **Lengyel** Csapó 28.
Fest, tisztit, mos
Ágytollat gőzzel felelősség mellett tiszti

Hó és sárcipő
javitást vállalunk
Rosenberg és Hammer Piac-u. 8.

Hasznos ajándék karácsonyra!
Zsebkendő, harisnya, tizméteres vég vásznak, magános fehérnemüek, asztalnemüek, ágynemüek, valamint minden maradék karácsonyig
RENDKIVÜL LESZALLITOTT ARAKON
KARDOS LÁSZLÓNÁL DEBRECEN, KOSSUTH U. 9.
Alapitási év 1831.

Nagyságos Asszonyom!
Beállottak a hidegebb idők, gondolkozott e már arról, hogy őszi és téli ruháiról, kabátjáról gondoskodjék. Szőrmeárukat, prémbőröket garantált minőségben olcsón szerezheti be
Guttmann Márton
szőrmeüzletében,
Piac-utca 64. szám.

Bagi és társa, Kaba
gépgyára és hengermalma
Telefon: 5. —o— Sürgönycim: BAGI, KABA —o— Alapitva 1897. évben.

SZÁLLIT mindenféle **gazdasági gépeket**, javitott rendszerü osavaros **kapálóekéi** a legelterjedtebbek, átalakit **magánjárókat**, kés fit gépekaros, vaserszerkezetes, rézön ó, kazán és autogénhegesztő munkákat, **malomhengerek csiszolását és rovatkolását.**
Kutfurási vállalata teljes szavatossággal készit uj ártézi kutakat bármely mélységre, végez próbai furásokat és elavult ártézi kutak rendbehozását. **„Cässe" trakt rok képviselete.**

BAGI LAJOS RŐFÖS ÉS RÖVIDÁRU ÜZLETÉBEN
DEBRECEN, BATTYHÁNY-UTCA 6. SZ.

A megkezdődött nagy karácsonyi vásár keretében raktár apasztás miatt, az összes női és férfi ruha, öltöny és kabátkelméket, valamint kész női és leányka fehérnemüek rendkivül olcsó árban kiárusitattnak.

Kötött szövött, és selyem áruknál szintén mélyen leszállitott olcsó ocassió árak.

Saját érdeke, hogy személyesen meggyőződjön áraim olcsóságáról.

SZOLID SZABOTT ÁRAK! FIGYELMES KISZOLÁS!

PAJOR SÁNDOR
erdőkitermelő és fakereskedő telepén
épitkezési és tüzelő anyagok
a legjutányossabban szerezhetők be. Saját kitermelésü
épület- és tüzifa.
Raktár:
Debrecen, Salétrom-utca 3. szám.
HÉV. terület.

Jöjjön mindenki
hozzánk férfiruhát vásárolni,
mert
áraink beszélnek!

Hosszu fekete télikabát bársony gallérral	72 P-től
Fekete városi bunda plüsch béléssel és szőrme gallérral	80 P-től
Szőrme béléses rövid bunda.	100 P-től
Szines hosszu téli duble kabát	50 P-től
Szines hosszu téli duble kabát szőrme gallérral	65 P-től
Sötétkék vagy fekete férfi öltöny	60 P-től
Fiu télikabát szőrme gallérral	36 P-től
Hosszu fiu télikabát 5 éves kortól 12 éves korig	27 P-től

Felhalmozott
téli áruinkat
feltünő olcsón
árusitjuk.
Cimre kérjük vigyázni!
Debrecen legnagyobb
Férfi-, fiuruha áruháza
A
Magyar Ruhaipar
Közvetlen a Bika-szálló épületében!

APRÓHIRDETÉSEK

A legkisebb hirdetés 10 szóig 30 fillér. Minden további szó 3 fillér. Vasárnap a legkisebb hirdetés 10 szóig 40 fillér. Minden további szó 4 fillér. A vastagabb betűkkel nyomott szavak duplán számittatnak.

AJÁNDÉKOT KARÁCSONYRA
csak az Elektrolux (Szent Anna-utca tiz) ád. Aki karácsonyig porszivógépet vesz nálunk, egy pár tetszésszerinti cipőt kap ajándékba.

LAKÁS

Butorozott
szoba kiadó, Ispotály-u. 13.

Két
szoba, konyha és mellékhelyiségekből álló utcai lakás azonnal kiadó, Maróthy György-u. 21. sz. 531

Lakások
kettő-, három-, négyszobások rendes bérért kaphatók, Hock iroda, Szent Anna négy.

Díjmentesen
végzem lakása bérbeadását, Hock iroda, Szent Anna négy.

Péterfia 35. számu
7 parkettes szoba, 2 fürdőszoba, 2 előszoba, mellékhelyiségekből álló, alápincézett modern ház, mely 2 család elhelyezésére is alkalmas, parkirozott, kertes udvarral, istállóval, kocsiszinnel 65,000 pengőért eladó. Csakis komoly vevővel tárgyalok, Hock iroda, Szent Anna négy.

Kiadó
udvari kisszoba, üresen; kisszoba butorozva külön konyhával vagy anélkül, Kuruc-u. 62.

2 szobás
modern lakás január 1-étől átadó, Teleki-utca 54.

Padozott
nagy pinceszoba lakásnak és egy boros pince raktárnak kiadó, — Batthyányi-utca 7. sz. 534

Egy
csinosan butorozott szoba azonnal kiadó, Burgondia-utca 14. sz. 539

Üzlethelyiség
hentes, mészárosnak kiválóan alkalmas, azonnal kiadó. Értekezni Szilágyinál, Wesselényi-tér 2. sz. 538

Kiadó
2 szoba, előszoba, konyha, speiz, nagy udvar december 15-re, Böszörményi-ut 79. 536

AJÁNLAT

Király kávé
mégis a legjobbak, aromás, zamatos, a vevő előtt pörkölve meleg állapotban kapható, Dégenfeld-tér 11. szám alatt.

LAKATOS
szakmába vágó mindenféle munkát és javitásokat olcsón vállal Medgyaszai Imre lakatos, Erzsébet-u. 26. szám.

Óbor!
Tisztánkezelt házibor literenként 1.40, Poroszlay-ut 53. Öt liternél házhoz szállitom. Telefon 1636.

Karbolineum
kicsinyben és nagyban állandóan kapható Klein festéküzlet, Arany János-utca 10., udvarban.

Tóby István
ujlétai fajborainak kimérése **csak** Kossuth-utca 9. kapu alatt. 532

Vegye tudomásul
ki még nem tudja, egy pár férfi lakcipő 20 pengő, női lakcipő 14 pengő, női bokacipő 14 pengő, hócipő 10 pengő. Mindenféle cipő alkalmi áron szerezhető be részletre is. Cipőlerakat, Széchenyi-utca 44. 520

Párnák
montirozását 3 P-től, ieritők összeállitását vállalja kézimunka mesternő, Szent Anna- és Timár-utca sarok

ELADÁS

Használt
butorok eladók, Ispotály-u. 13.

Tüzifa és szén,
száraz tölgy és bükk hasábosan és apritva, valamint I. oszt. gyökérmentes tölgy tuskó legjutányosabban Kovács Gyula tüzelőanyag telepén, Károly Ferenc József-ut 18-b. István maiommal szemben. Telefon: 4—64 szám.

Egy alig használt konyha (tüzhely) eladó, Hajnal-utcai bérház, földszint 2. B) lépcsőház.

Eladó
nagyobb mennyiségü selejtezett irodai papir. Cim a kiadóban.

Gyöngysor
megbizás folytán kedvező áron és fizetési feltételek mellett eladó. — Megtekinthető Tiszántuli Mezőgazdasági Hitelintézetnél, Kossuth-utca 8.

Grammofon
szép nagy lemezekkel eladó, Kandia-utca 5.

BUTOROMAT
minden áron eladom, esetleg lakást is. Átvehető Faragó-utca 22. 540

Korcsolya
jó karban eladó, Boldogfalva-utca 26. Fejér.

KERESLET

Debrecentől
20 km. körzetben 200 hold körüli birtokot vásárolnék, Városháza, 18. ajtó.

Kifutó fiut
felvesz a Pénzügyi Kuglizó (Postaépület).

Budafoki
borpincészet r.-t. hordós- és palackborai eladására képviselőt keres jutalékra Debrecen és környékére. Hitelképes vevőknél bevezetett urnak állandó jó jövedelem. Ajánlat „Bor" jeligére kiadóba.

Házmester,
ki kertészethez, felesége mosás és takaritáshoz értő, felvétetik, Széchényi-utca 46, emelet. 533

Perzsa szőnyegszövő
munkásnőket keresek, Szirmainé, Rákóczi-u. 7. 535

LAKÓTÁRSNŐT
keresek. Butorozott szoba kiadó. — Megtekinthető délelőttönként Péterfia-utca 14. szám.

Egy
ügyes fiatal füszerkereskedő segéd felvétetik azonnali belépésre, Nagy Lajos, Derecske.

DIENES JÓZSEF
v. községi főjegyző Országos Földbirtokrendező Bíróság által engedélyezett ingatlanforgalmi és biztositási irodája Füvészkert-utca 16. — (Saját ház.) Telefon 14—98.

Eladó házak:
Füvészkert-utca 14. Emeletes.
Derecskei piacon bérház.
Kabai piacon nagyvendéglő,
Berettyóujfaluban üzletes ház.
Diószegi-ut 18., Varga 43., Agárdy 14., Csap 7., Csokonai 54., Boldogfalva 12., Jókai 12., Szabó Kálmán 41., Csonka 10., Poroszlay 35., Sámsoni-ut 9. és 19/b., Cserepes 7., Jerikó 53. és 57., Gróf Tisza István 10., Homok 139., Kerekes 20., Szegényházsor 34., Szeremley 18., Budai Ézsaiás 6/a, 22/b. és 39., Nemes 15., Aczél 2., Keresztesi 44., Hadházi-utca 31., Rudolf 4., Mikes Kelemen 31., Diófa 18., Kurucz 110., Bezerédi 10., Mező 12., Király Ferenc 7., 46/b. és 51., Gohér 20., Rásó Gyula 4., Dévai 11., Kiss 7., Irén 24, Fülöp 34., Olajütő és Téglavetőben olcsó házak.

Házhelyek:
Komlóssy-ut elején, Galamb-utcán, Téglaskertben, Dévai- és Rásó Gyula-utcán, továbbá Hajduszoboszlón, gyógyfürdő mellett.

Földek:
Hajdumegyében 18 darab birtok 16—300 holdig, Fancsikán 30, Ondódon 4, Penészleken 50, Zsarolyánban 50 holdas tanyás birtokok.

Szőllők:
Bocskay-kertben, Hajdubagosan, Vámospércsen, Poroszlay-uton és Homokkertben.

Lakás:
Belvárosban és kertben kétszobás lakások.

Ipartelep:
Wesselényi-tér 7. alatt bőrgyár.

Üzletek:
Jómenetelü vendéglők Debrecenben, Hajduszoboszlón, Kabán. Üzletes házak Derecskén és Berettyóujfaluban.

Pénzkölcsönt
ajánlok ingatlan bekebelezésre, olcsó kamatra.

Parcellázásokat
elvállalok.

Biztositások
irodám utján a legelőnyösebben köthetők.

Keresek
eladó házakat, házhelyeket, kiadó lakásokat, eladó földeket és földbérleteket.

Dienes, Füvészkert-utca 16. szám.

Sirköveket Harkányi- és Fivér készit, Piac-u. 45

Nagy maradékvásár
Petrik Károly és Társa
rőfös és rövidáruüzletében Szt. Anna 5.

Miért vásárol **selejtes árut,**
mikor azon az áron
friss és hibátlant vehet
KONTSEK KORNÉL
DIVATÁRUHÁZÁBAN.

Creppe satin métere	12·60 pengő
Creppe de chine métere	7·10 pengő
Sima japán selyem métere	4·70 pengő
Mintás „ „ „	6 és 7·— pengő
Taftalin selyem métere	4.90 pengő
Csikos oore bársony métere	3·60 pengő
Ia mosó kord bársony métere	5·40 pengő

Weisz Manfréd gyártmányu folytonégő kályhák a legjobbak!

Jótállással, használati utasitással.

Legolcsóbban beszerezhető

Kovács Gyula

vasüzletében. Debrecen,

Fő-utca 17. Bika szálló mellett, sarkon.

Telefon: 2—35.

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóval. nyomdájában Debrecen, Ferenc József-ut 59. — Kiadja a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállal a

A HAJDUFÖLD VASÁRNAPJA

Hadizenet

Irta: GYALLAY DOMOKOS.

A becsületet bizony nem mindenütt mérték tetőzött mértékkel a kuruc vitézek számára. A Szamos mentén ugyancsak szükön mérték. Kolozsvárt német prezidium, Kolozsvártól Szamosujvárig császár főemberének, Bánffy gubernatornak birodalma, Szamosujvárt császár kedvét kereső, Bécs piacát fájlaló, fidélis örmények.

Nemes Dés városának kuruc volt a szive, de Beszterce felé megint kurucokkal ellenkező szivü magyarok és szászok.

1705 nyarán Károlyi Sándor ezredének egy kompániája szállt Dés városára. Szatmár tájékáról való próbált, jó vitézek, hadnagyuk Ricsey Gábor, ifju, nyalka nemes. Dolga volt a kompániának azt a császárhitü tartományt szemmeltartani, lézengő labancokat elfogni, vagy megugratni, kurucokról a nép közé jó hireket hintegetni, kiváltképpen pedig a Szamos révjeire vigyázni.

Dés mives és árus polgárai jószivvel fogadták a jövevényeket. Étellel, itallal azonban vajmi vékonyan tudtak gazdálkodni nekik. Aratás előtt volt, szük világ. A piac is többnyire üres a kurucoktól való félelem mián. Kenyeretlen boldogtalanságukban mit tehettek volna a jó vitézek? Meg-megjárták a környék labancos falvait s rakott szekerekkel, lábon hajtott, szép jószágokkal tértek meg kvártélyaikba...

Egy napon a zsákmányszedők feje, Bakos strázsamester, nevezetes történetről számolt be Ricsey hadnagynak. Felőr községben jártak igen jó szerencsével. Gabonából, szalonnából, vajból, mézből, kerti veteményből bő zsákmányuk esett. Borra is akadtak, dusan megrakott pincére, abból azonban egy gyüszünyivel sem töltözhettek. A bor gazdája, egy uri menyecske, özvegy Keresztury Sándorné, Nápolyi Erzsébet ebül megjátszodtatta őket.

— Amint a bornak hirével beköszöntünk hozzája — mesélte a strázsamester — a menyecske vonakodás nélkül levezetett a pincébe. Elámultunk a telehordók sokaságán! Legott mindjárt szóval értem a menyecskét: igen dicséretes dolgot müvelne, ha a kisebb hordók közül egyet kezünkre bocsátana s a vitézlő kompánia szomjuságát keresztyéni kegyességgel megenyhitené. Tyüh, megzajdult erre a menyecske! — Az én boromra szomjuhoztok ország háborgatói, császár büsitói? Én hogy enyhitselek nyilvánvaló lopók és kártevők?! Soha, inkább föld igya meg boromat, mint a ti káromló torkotok... De patvarkodott, de szapulta fejünket szennyes lével!... Mondom neki: — Nemzetes ifjaszszonyom, magunk is megfelelhetnénk a becsmérlésre, de nem teszszük hadnagy urunk hire nélkül. Mostan elmegyünk hát dési kvártélyunkba s megjelentjük hadnagyunknak, mivel fizette ki ifjasszonyom emberséges kérésünket. Hadnagy urunk majdcsak itélni fog!... — Rajtam itél, koldus népek? Nocsak idemerészkedjék hadnagyotok, majd kiszalasztom világ csufságára! Ötszáz jobbágyot szedek zászló alá magam s szomszédaim népéből s megüzlek mind hadnagyostól, hitvány éhfarkasok... Igy sistergett, patvarkodott ellenünk, most aztán kegyelmed dolga hadnagy uram, hogy a nyelves személy illendő leckét kapjon...

Ricsey hadnagy félmosolygós képpel hallgatta a strázsamester méltatlankodását.

— Ami a leckét illeti... nem lesz abban fogyatkozás strázsamester, — mondotta. — A lecke is meglesz és a bor is meglesz. Még holnap meglátogatjuk ifjasszony őkegyelmét...

Másnap jóreggel a hadnagy kiadta a parancsot az indulásra.

— Három szekérbe gyorsan fogjatok be. A legnagyobb szekereket válasszátok, hogy negyvenes hordók is könnyüszerrel elférjenek rajtuk. Kilenc vitéz a legjavából mind lovastól öltözzenek csatához, te lész a tizedik, strázsamester. Magam fogok előttetek járni... Siessetek, hogy a hüvösön az ut nagyját megtehessük...

A hadnagy is, a vitézek is nyalkán kicsipték magukat az utra. Maguk köntöse, lovuk öltözete ékesen csillogott a reggeli verőfényben. Elől poroszkált Ricsey hadnagy dacos fakó lován. Olykor füttyre, dalra serkent, olykor a szép napos időt, meg a zendülő határt nézdegélte. Utána tiz vitéz hangos vigassággal. Hátul három egészvágásu szekér.

Mulattak rajta, hogy a falvak népe milyen ijedelemmel tér ki utjukból. Köszönésük nem „Isten áldja", hanem „ördög hordja!"

Féldélkor érkezett Felőrbe. A strázsamester az élre állt és a Nápolyi Erzsébet özvegyi portájára kalauzolta a csapatot. Nagy lódobogással robogtak a kuria elé.

A menyecske mindjárt kipenderült az ambitusra s csipőre tett kézzel mustrálta a jövevényeket. A hadnagy leugrott lováról s illendően köszönt neki.

— Adjon Isten jónapot, szép hugom!

A menyecske fanyar mosollyal nézett a hadnagyra.

— Kit tisztelhetek... milyen ágon vagyok huga kegyelmednek?

— Az egy-nemesség ágán, szép hugom! Ricsey Lőrinc kuruc hadnagy vagyok.

— Egy-nemesség... köszönöm! Szép egység, amit kegyelmetek müvelnek. Nemesi portákat fölverni...

A hadnagy óvásra emelte kezét.

— Nyelvvel nem csatázom, hugomasszony. A borért jöttünk...

— Nincs nekem eladó borom.

— Nó, vevőszándékunk épen sincsen.

— Hát rabolni jöttök...

— Nem, hugom, nem rabolni jöttünk, hanem zsákmányolni. Becsületes csatát vivni, a győzelem árán zsákmányt ütni boraidból.

— Velem akarnak csatázni, — nevetett föl a menyecske.

— Ej, no, elfeledtet? Tegnap izentél hadat nekünk. Strázsamester, hogy is volt? Mit mondott nektek a nemzetes ifjaszony az én rovásomra?

A strázsamester sértődött tekintettel lépett előre.

— Azt mondotta, hogy ötszáz embert vet hadnagy uram ellen, ha idemerészkedik. Világ csúfjára üz innét minden kuruc látogatót.

— Nos, hugom, itt vagyok! — dobbantott kardjával a földre Ricsey hadnagy. — A hadizetet elfogadjuk, készen állunk a csatára.

— Készen? — nézett kicsinylően a csapatra Nápolyi Erzsébet. — Csatára — katonák nélkül?

— Tizen vagyunk a te ötszázad ellen! Nem panaszkodhatsz, hogy igen sokan vagyunk.

— Ej, hányja-veti magát kegyelmed! Gondol is csatára!

— A borodra gondolok, hugom. Meg akarok rakodni a pincédből kedvem szerint. De ne mondhasd, hogy váratlanul jöttem: neked is időt engedek a készülésre. Addig várok, amig ez a jegenyefa olyan hosszu árnyékot vet napkeletre, mint amilyen hosszut vet most napnyugatra. Azalatt összedobolhatod s rámhozhatod ötszázadat. Ha pedig nem hozod, ugy veszem, hogy megszaladtál... Akkor aztán megrakatom a szekereket a hordók nagyjaival.

A menyecske megdöbbenve nézett a hadnagyra; komoly dolog ez? A hadnagy azonban nem üztefüzte tovább a szót, kalpagjához emelte kezét, összecsapta sarkantyuját és hátralépett. Állt és ámuldozott az ifjasszony, száját egyszer-kétszer szólásra inditotta, végül ajkába harapott és beloholt a házba.

— Ugy sejtem, itt sem fog ma vér folyni! — vágott szemével a strázsamester.

— Mi azért csak legyünk vigyázással! — mondotta a hadnagy. — Két katona őrségre áll, kettő utcasorban, faluszélben portyázik. Etessetek, abrakoljatok! — fordult a szekeresek felé. — Tyukfióknyi kár se essék, amig az árnyék nyugatról keletre hosszuságot nem vált.

Az örök helyükre álltak, két vitéz portyára indult, a lovaknak enniök adtak. Ricsey hadnagy térült-fordult, nézelődött a gazdaság körül: rakott kasok, csépeletlen asztagok, tele pajták, istállók. Hej, ha mind az ilyen vagyonból hiven áldoznának... De másként folynának magyaroknak dolgai!... Öreg hársfa árnyékába telepedett s gondolkozott a sorsnak méltatlan játékain...

Azonban az egyik portyázó vitéz nagy léhvel dobbant eléje: a menyecske páncélos köntösben, harcra szerelt lovon, elkivágtatott a faluból, neki az erdőnek. Ugy mondják, néhány falu jobbágyai kaszálnak, gyüjtenek az erdő tisztásain, hadakozásra alkalmas, erős, fogas népek. Nyilván azoknak fölcsititására ugratott el a menyecske...

— Elvárjuk őket! — szólt a hadnagy felkönyökölve. — Asszonyvezértől, parasztthadtól meg nem riadunk. Ti csak azért vigyázzatok, hirtelen rajtunk ne essenek!...

Várták is a menyecske hadát, de sem pora, sem lármája. Ebédeltek is, szundikáltak is az örök oltalma alatt. A nap lejtőre fordult, az árnyékok álmosan nyujtóztak kelet felé. A hadnagy egyszer megnézte a jegenyefa árnyékát: böven megütötte a mértéket. Parancsolt a vitézeknek.

— Az őrök helyükön maradnak, a portyázók tovább nyargalásznak, a többiek a bor dolgát igazitják. Ugy rendezzétek, hogy minél több hordó fölférjen a szekerekre...

Az öreg kulcsárral kinyitatták a pincét s a hordókat egymás után csáklyázták föl a szekerekre.

— No, ehhez ugyancsak könnyüszerrel jutottunk! — ingerkedett a strázsamester a kulcsárral. — Mondja meg kegyelmed a nemzetes asszonynak, hogy kevesebbel is beérhette volna...

— Még magatok is megmondhatjátok — köhintett jelentősen a kulcsár. — Sok alkalmas ciher s lappangtató berek van Dés városáig...

A strázsamester megmondotta a hadnagynak, hogy mit kotyog az öreg. A dési uton, sürü berekből, ciheresből kicsaphat népével a menyecske.

— Mondom, asszonyvezér s paraszthad!... — legyintett a hadnagy. — Meg aztán ki hallott olyat, hogy kurucoktól bort el tudtk volna ragadni?

A rakott szekerek nyikorogva hajtottak ki az utra. A hadnagy — akármilyen bátorsággal volt is egyébiránt — megtette a katonaregulát. Egy portyázó balra, egy jobbra a sürü erdő felé, egy pedig az uton előljáróképpen. A többiek a szekerek körül. Karabély, pár

Karácsonyi ünnepekre

Dióbél, mák, mazsola, mandula,

karácsonyfadiszek,

karácsonyi cukorkák és figurák,

borok pezsgők, likőrök.

December 8-tól december 25-ig

mélyen leszállitott árban kaphatók

„Hangya" összes üzleteiben.

pisztoly, szablya, fokos csatára készen.

Szép csöndesen haladtak a dési torony irányában. Felhőtlen délután volt, ropogós szárazság. Néha sebes szél verte föl az ut porát. A falukban halotti csönd. Minden dologtehető ember a mezőkön. Hol lappang a menyecske hada? A portyázók jobbról is, balról is, előre biztatták a kis csapatot.

A bacai hágóhoz közeledtek. A falu lent lapul meg a gödörben, csak a portyázók láthattak beléje.

Egyszer az előljáró vészjelt adott a csapatnak. Már látszott is a jelzés oka: sürü füstfelhő gomolygott föl a faluból. A menyecske hadának a lármafüstje?

A hadnagy csatára osztotta a vitézeket, nekiugrattak a falunak. Két kis ház égett, két jobbágy életszer... Az égő házak tájékáról siró gyermekek, sivalkodó vének szaladtak a vitézek elé.

— Mentsétek meg a falunkat, jó vitéz uraim! — esekedett egy őszöregember. — Mindenünk odavész, ha meg nem áll itt a veszedelem...

A hadnagy gyors pillantást vetett a környékre. Az égő házak közelében asztagok, szénakazlak, azokon túl szalmával, náddal fedett kicsiny zsellérházak. Középen a zsindellyel héjazott öreg templom. Kész martalékai a repülőszikráknak.

— Hol van a viz, amivel oltáshoz láthatnánk? — kérdezte a hadnagy az öregembertől.

— Vizünk bizony nincs kézügyben! — felelt az öreg. — Ilyen szárazság idején a Szamosról szoktuk a vizet hordani.

— Messze van ide a Szamos folyása?

— Jó félóra jövet-menet...

— De hisz addig a kazalak is lángot vetnek...

— Uraim, ti serények vagytok, okosak vagytok, segitsetek rajtunk...

Ricsey térült-fordult, nézte a kazlakat, kémlelő pillantásokat vetett a Szamos felé. Egyszer fölvillant az arca, a katonák felé fordult.

— Szaladjatok a szekerekhez, hajtsatok ide lóhalálba! — adta ki a parancsot.

S parancsolt a népnek is: csebreket, kártyusokat, vedreket hordjanak a tüzhöz.

A boros szekrek megérkeztek, a hadnagy az égő házak mellé állitotta őket.

— Verjétek be a hordók tetejét! — kiáltott a vitézeknek.

Egy-kettőre hatalmas lékek támadtak a fokosok nyomán.

— Ragadjatok csebret, kártyust s hordón-hordjátok a bort a tüzre!

Ömlött a bor az égő gerendára, füstölgő fedéire, hulló zsarátnokra. Füstfelhők kavarogtak, bor illata szállongott a levegőben. Serényen forgolódtak a vitézek, a hordók egymásután ürültek ki.

Csakhamar hamvában holt a tüz! — Az üszköket széthányták, végig öntözgették. Bor? Alig maradt annyi a hordók fenekén, hogy szomjukat olthassák a nagy verejtékezés után.

— No, ezzel elkészültünk! — törölte meg homlokát a hadnagy. — Szedjétek össze a holmitokat, indulunk...

— Megint csatarendbe osztotta vitézeit. Ezután következnek a veszedelmes lesek... Nehány száz lépés után az előljáró megállott, előre kémlelődött, majd integetni kezdett hátra felé. A jel azonban most nem veszedelemre szólt, hanem biztatásra.

A hadnagy előre ugratott. Micsoda látvány! Az erdő alján rengeteg nép, kaszás, baltás férfiak... Fölugráltak, amint a hadnagy felé jük közeledett, alázatosan emelték le kalapjukat. A sokaságból kivált Erzsébet asszony s a hadnagy felé közeledett. Kezében gyönyörü bokréta cserfa galyakból, mezei virágokból.

— Hadnagy ur, fogadja el! — nyujtotta Ricseynek a bokrétát. — Ezeknek a szegény embereknek a nevében...

— Mit jelent ez? — kérdezte a hadnagy álmélkodva.

— Amonnan a dombélről végignéztük, hogy mit müveltek kegyelmetek. A tüzoltást... a bor feláldozását! — magyarázta a menyecske rajongó pirulással.

— Hát nem állják utunkat? Nem rontanak reánk?

— Ezek? Nézze, milyen szivbeli hódolattal tekintenek kegyelmedre. Kurucok lettek ezek ebben az órában mind egy szálig... a kegyelmed hivei!...

Ricsey hadnagy kisideig hallgatott, nézte a sokaságot, rejtett pillantásokat vetett a menyecske rózsás arcára...

— Voltaképen nagy baj ez számunkra, szép hugom! — mondta elkomolyodva. — Most aztán miből fogunk élni? Ha ezek közt sem szedhetünk zsákmányt!...

— S ha ezután önként fogjuk adni — szereteből? — ragyogott a hadnagyra a menyecske szeme. — Ami például a bort illeti, mindjárt meg is fordulhatunk, van még a pincémben bőven a kegyelmetek számára!...

Grafológia

Két világ. Egy kissé rendszertelenül gondolkozó, de erős akaratu női lélek. Következéseiben néha fegyelmezetlen, képzelete messze csapong, nagy ideális álmai vannak. Van benne némi székelyes furfang, gondolkozásán nem tud mindenki áttekinteni. Ha tervei, melyeket előre kiszámitott, nem sikerülnek, nagyon elkeseredik, szinte önmagával kerül ellenzésbe. Csak közvetlen környezetével szemben nyilt.

Csodálatos. Öntetszelgő, magára sokat adó lélek, sőt hiu is önértékeire. Nagyon egóista, mindent saját magának szeretne megszerezni. Nagyon szereti, ha dicsérik. Lelkülete nagyon nyilt már, első találkozáskor nagyon jó barát tud lenni, de vannak oly dolgai, miről senkinek sem szól. Nagyon hamar megharagszik.

Nincs a pusztán rózsabokor. Nagyon nyilt, de kissé önző lélek. Szereti a pontosságot, szinte végletekig törekszik felé. Lelkületében van kisfoku hiuság, amit nem szeret senkinek beismerni. Szilárd jellem, érzelmei mélyek, szerelemre hajlamos. Az életben néha csalódott, már csak azért is, mert a mély érzelmü lélek hamar lehangolódó. Nem hamar haragvó, de tudja tartani a haragot.

Amarillis. Tudományokba elég belemélyülő, parancsoló lélek. Másokkal szemben nyilt, de sokszor még mintegy önmaga előtt is elzárkózni szerető. Nagyon gyors cselekvő. Nincsenek álmai, de mintegy tudatos cél felé törekszik. Széles körü ismerete van. Önálló gondolkozás módja van. Hirtelen haragvó, de békülékeny lélek.

Vig özvegy. Nagy önbizalmu nő, ki nagyon jól ismeri öpértékeit. Szereti a szépséget és ő is törekszik arra, hogy minél csinosabban járjon. Mindenkivel szemben zárkózott, ép ezért senki sem tudja őt jól kiismerni, azt gondolják sokan róla, hogy ismerik és mégsem ismerik. Nem logikus gondolkozásu, nem visz minden tervet keresztül. A pontosságot szereti.

Hun Magát nagyratartó, mások felett uralkodni szerető parancsoló lélek. Kissé büszke önmagára és hiu, mindezek mellett zárkózott lélek. Pénzügyi dolgait szereti rendezni. Nincsenek hatalmas tervei, de amik vannak, azokat szereti pontosan elintézni. Másokkal szemben tartózkodó.

Karácsondi Mihály. Szilárd egyéniség, de nagyon jószivü, az embereknek szereti nyiltan megmondani véleményét egyes dolgokról. Magát mégis mindenek felé helyezi. Tudatában van önértékeinek. Az élet különböző változataival szemben ellenálló, szerelemben elég szenvedélyes. Logikus gondolkozásu.

Vérbeli halász. Még nem teljesen kialakult jellem, kinek még szép rózsaszinü álmai vannak, aki még most álmodja az első szerelmet. Szereti a csinosságot, finom lélek, kinek nincs nagy ellenálló képessége az élettel szembe. Lelkülete titkolózó fiatalos, még sok változáson fog átmenni, mig jelleme kiforr.

Havasi gyopár. Lelkületében a fantázia dominál, a müvészetek valamelyik ágával is foglalkozik. Zárkózott jellem, lelki bánat örömét nem adja át a hétköznapias tömegnek. Erős akaratu, parancsolásra hajlamos. Nagy érzelmei vannak, mik egész lényét átjárják olykor. Van lelkületében egy kisfoku hiuság is.

„33." Finom, de kissé hüvös lelkületü, reális gondolkozásu, magát elég nagyra értékelő jellem. Másokkal szemben tartózkodó és meggondolja előre mit mond el. Nagy álmai szines mesebeli dolgokról nincsenek, megelégszik a reális jólléttel. Szereti a pontosságot. Van lelkületében némi humorral kevert irónia.

Daloljatok csak még egyet. Képzettsége nem elégitette ki lelki szükségletét, lelkének örökös tudásvágya miatt elég sokat olvasott. Zárkózottsága hangulata szerint változik. A családi életben magánál tartja a kormányt és urnak érzi magát. Ideális gondolkozásu, de az élet gondjai szép reményeit sokszor megtépdelték.

Slamika. Kissé élvezethajhászó, szerelemben is követelőző lélek, lelki egyensulya sokszor meginog és egyik végletből a másikba csap. Szereti a feltünőséget, szereti a jó, vig életet. Hirtelen megharagszik, de hamar meg is békül. Parancsolni szeret, lelkülete nyilt, optimista lélek.

ROVATVEZETŐ ÜZENETEI.

A később érkeztek a jövő számban jönnek.

Cimborák

Irta: KAZALSAYNÉ LÁZÁR JOLÁN.

Mély csend ülte meg az ivószobát, csak egy-két aranyló fénysáv surrant még be a csukott fatáblák mögött. Az ablakon halkan zümmögött a légy. Puha, tompaságba burkolództak a szürke butorok s a hosszu fapadok a fal mellett némán álmodoztak. A homokóra halkan percegett.

Lépés nyikordult odakint, a szuette tornácon s az ajtó nehézkesen fordult rozsdás tengelyén. Gyertyafény terült szét a meszelt falon s két árnyék imbolygott a tágas ivóba. Döngőjárásu, bőgalléros idegen lépett be s az öreg korcsmáros utána világitott a karos gyertyatartóval. A nagy tollaskalapu, kardos legény járatos volt az egyszerü borházban.

— A neslei torony felől jön a barátom, — szólt érdesen. Vezesd hozzám!

— Igenis. A szokásos vöröset?

— Jó. De vizet is melléje!

A gyertya már ott járta sugártáncát az asztal közepén és a gallér a pad szélén hevert. A korcsmáros kisietett. Két könyökére támaszkodott az idegen vendég, ugy bámult mélyen ülő szemével a gyertyafénybe. Orra, mint valami eleven hustorony emelkedett ki arca mezejéből. Az arca finom, intelligens, gondolkozó, csak ajka körül ült egy széles, bátor, kegyetlen vonás. Vékony karja és hosszu lába mintha nem is ehhez a testhez szabódott volna s fehér nyakfodra nem valami erős nyakat sejtetett. Hatalmas csizmáit az asztal alá dugta, olyan volt, mint valami merengő szobor.

A barátja belépett.

— Halló, te vagy itt, cimbora? Jó szerencsém van. Adj tanácsot.

— Nos. Csak érdekes legyen az ügy, akkor beszélhetsz, — szólt a nagyorru érdes hangján.

— Nemcsak hogy érdekes, hanem szomoru és ami a legborzasztóbb, rám nézve életveszélyes is...

— Ugyan? — lepődött meg a másik. Kezd érdekes lenni Ülj ide!

A hosszuhaju, barázdált arcu cimbora leült a gyertya fénykörébe.

— Multkor Beaumont hercegről egy kis epigrammot irtam. Emlékszel? Hát most emiatt, ugy látszik, meggyülik a bajom, mert ma megsugt bizalmasan a herceg szolgája, hogy este, mikor a neslei torony alatt hazafelé látok, véresre vernek. Minthogy az én jelenlegi állásom a herceg urnak nem enged meg más elégtételt...

— Hm, — mosolygott el a cimbora.

— Igaz ugyan, hogy más iratta velem azt a verset, ki is végeztük vele a herceg urat s most rajtam akar elégtételt venni. Mondd, mit tegyek? — pislogott félénken.

A lovag fölkacagott. Hatalmas orra szinte külön nevetett.

— Mit nevetsz? — rémüldözött a bajbakerült. Kétségbeejtő... Nos, mit tegyek?

— Nevess velem, — komolyodott el, majd föléhyesen legyintett. Megtanitjuk a bérenc bandáját...

Az öreg korcsmáros betotyogott, hatalmas üveg vörös bort s két öblös poharat hozott.

— No, lám! Itt a vörös és igyunk egyet éjszakai sikerünkre! Koccintott a két cimbora.

—Félek... Nem mondanád el a tervedet?

... Éjfélbe hajlott, mire a két jóbarát kihörpintette a borát. Jókora lámpás világitott utjukon, a neslei torony felé. A lovag a kardja markolatát cirógatta, a cimborája pedig szorongva tartotta lámpását s hóna alatt a szatirikus verscsomót.

Lassan haladtak a torony felé s a megfenyegetett, megbeszélésük szerint vagy ötven lépést elmaradt. A lovag felvette barátja járását s tollforgós kalapját mélyen a szemébe huzva, ballagott a torony alá.

— Állj! — morrant rá valaki. Egy lépést se!

S tömeg vette körül egy pillanat alatt.

— Ki vagy? — förmedt rá az a hang. Louis, tartsd ide a lámpát!

— Mit akartok? — kérdezte hetykén.

— Megvagy! — vihogta a fekete hang. Nem irsz több gunyverset! Amit kapsz, azt Beaumont herceg küldi.

A tömeg gyürübe szorult, kardpengék nyisszentek és árnyékok hanyatlottak el a torony alatt. A lovag egy oszlopnak dőlve forgatta vitézi fegyverét, a társa pedig sápadtan támaszkodott a falnak s lámpása táncot járt a kezei között.

— Tartsd a lámpát, — füttyentett társára a fene-legény.

Jaj nélkül folyt a verekedés. Árnyékok hemperegtek a porban s más semmi se látszott a küzdelemből, csak az a nagy félelmetesen nyugodt orr. Még néhány pillanat s az utolsó árnyék is elvált a torony tövétől és zajtalanul tünt el a sikátoron.

— Látod, komám. Egy, kettő, négy... hét... kilenc... Kilenc fej. Ezek sem kivánnak többé jóestét neked. Oltsd el a lámpádat.

Csend és sötétség borult az éjféli csatatérre, csak a sebesültek nyöszörögtek. És lassan elindult a torony tulsó oldalán a két jó cimbora: Liniére, az epigrammaköltő és a hires Savinieu Cyrannó de Bergerac.